

ANUL XVI NR. 10 (614) — 4 martie 1967

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Flacăra

carte

● **Încă trei volume în seria de Scrieri de Tudor Arghezi** (Editura pentru literatură). În volumul cu numărul 12, purtând în casetă anul de apariție 1966, celebrele **Îcoane de lemn**, publicate inițial în 1929, au fost lăuate aproape adoma ca în prima ediție «afară de două-trei adăsurii răslețe», «cu îndreptări de expresie și de sintaxă». În volumul 13 întâlnim imaginea de infern ale prozelor din **Poarta neagră**, pandant — într-un fel — la **Florile de megeai**. Volumul 14 închinat unuia dintre idoli poetului, «lui François Rabelais», conține **Tabletele din țara de Kuty**, tipărite inițial în 1935, an din care popularitatea acestei cărți n-a încetat să sporească, deși autorul o numea atunci «o simplă carte de buzunar și ghiordan».

● **Un alt poet ce se prezintă cititorului cu scrieri în proză este Miron Radu Paraschivescu** ale cărui **Drumuri și răspântii** reprezintă o selecție din reportajele publicate între 1937 și 1944. Grupate în două părți (I — **Oameni și așezări din Țara moșilor și Pline, pămint și țărani**; II — **Peste inima țării**), reportajele evidențiază din nou pentru generații mai tinere democrașismul combatant al poetului, spiritul său angajat în combaterea relelor de ieri și în prefigurarea vremurilor de astăzi.

● **Mihail Robea** publică la Editura pentru literatură o ediție destul de cuprinzătoare a **Scrierilor** lui George Ulieș (ediție bine îngrijită, conștinnd și un tabel cronologic, o amplă și utilă bibliografie), cu o prefață a lui Ion Biberi. E o punere în valoare binevenită a unui remarcabil scriitor.

coperta noastră

Radu Lupu — un talent în plină ascensiune. Tinărul pianist a participat în ultima vreme cu deplin succes la concursuri internaționale. Printre altele, este deținătorul premiului I al unui prestigios concurs: **Van Cliburn**, editia 1966.

Fotografie de S. STEINER

FLACARA. Redacția: București, Piața Șteintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. **ABONAMENTE** la toate oficiile poștale, la Factorii poștale și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. **TARIF DE ABONAMENTE:** 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. **TIPARUL** executat la Combinatul poliografic „Casa Șteintei”.

● **Subliniem** — în primul rând — calitatea proiectării, tehnoredactării și tipării volumului recent al poetului A.E. Baconsky, care sub titlul **Fluxul memoriei** reprezintă, după cum ne declară autorul: «Prima încercare de-a mi aduna laolaltă toate poeziile mele de până acum. Nu sînt nici toate poeziile pe care le-am scris și nici toate cele publicate... Am simțit în primul rând față de cititorul meu obligația de a-mi preciza fizionomia». Este de observat că sîntem încă-adevăr în fața unei reușite autofilării, a unui volum ce se citește cu mari satisfacții (Editura pentru literatură).

● **A apărut în Editura Academiei** vol. III din **Enciclopedia științelor filozofice** (al doilea în ordinea apariției) a lui G.W.F. Hegel, în traducerea semnată de Constantin Floru. Trebuie subliniat meritul editurii în munca perseverentă de tipărire a unor lucrări fundamentale pentru cunoașterea gândirii filozofice universale.

cinema

● **Un nou film românesc** despre tineret: **Un film cu o față fermecătoare**. O creație sinceră, dezinvoltă, cu eroi care se caută pe ei înșiși, iar în căutările lor se mai poticnesc uneori, se acoperă de teribilisme alături și atunci trebuie scuturați. Eroilor din filmul nostru le simți cinerețea, neastimăpărul, cinștea, greșelile. Regia — **Lucian Bratu** («Tudor», «Săruculu»). Scenariul aparține unui publicist care «vede cinematografic» — **Radu Cosasu** (i-am reproșat unele replici prea «potrivite», artificiale). «Față fermecătoare» este o acțiță de film care se cheamă **Margareta Pislaru** și care nu este nici cîntăreața, nici acțița de teatru, nici cea din «Tunelul». Este o altă **Margareta Pislaru**. Partenerii principali — doi excelenți actori: **Emmerich Schaffer** și **Ștefan Iordache** și undeva, nevăzută, în spatele unui aparat ce face minuni plastice, operatorul **Tiberiu Olari**.

● **Anunțată de vreo două ori în săptămînile trecute și nebinevoind să vină atunci, Fantoma din Morrisville** își face abia acum apariția pe ecrane. Fără prea mult suflu comic, fără prea multe enigme, această parodie a romanelor poliștice nu este totuși lipsită de farmec. Regia — **Borivoi Zeman** (R. S. Cehoslovacă). Interpreți — **Oldrich Novik** («Alibul nu ajunge»), **Jaroslav Marvan** («Muzica și dragostea»), **Kveta Fialova** («Joe Limonadă»), **Vic Olmer** («Feria de aur», «Zidul înalt»).

● **În această săptămînă Dacia** își încep călătoria prin mai toate orașele mari ale țării. Pînă luni 27 februarie, valorosul nostru film istoric fusese văzut în București de peste 263 000 spectatori.

● **Constatăm cu îngrijorare** că nu prea avem ce conșenna ca nouitate în dreptul unui capitol care ne este foarte drag: «Mari cinești pe ecranele noastre». **Akira Kurosawa** («Sanjuro») continuă să fie singurul care merită acest nume.

● **Nici la capitolul «Mari actori»** nu stăm mai bine. Și în săptămîna aceasta vii recomandăm tot pe **Anthony Quinn** («Zorba greclu»), **Zbigniew Cybulski** («Giuseppe la Varșovia»; oare este atît de greu să se reprogrameze și un alt film al acestui mare actor?), **Michèle Morgan** («Oglinda cu două fețe»).

● **Cinematoca anunță două cicluri noi** de filme: unul închinat activității actoricești a lui **Erich von Stroheim** («Spionaj în deșert», «Caruselul», «Cum mă dorii», «Marele Flammarion», «Afacerea Korlick», «Iubește pe aproapele tău», «Dansul morții», «Bulevardul amurgului») și altul de aventuri: **Cei șapte samurai** (A. Kurosawa), **Oameni, fiare și senzații** (Harry Piel), **Șoimul blestemat** (cu Humphrey Bogart), **Gentleman Jim** (cu Erroll Flynn), **Union Pacific** (realizat de Cecil B. de Mille, cu Barbara Stanwyck și Anthony Quinn).

● **Nu pierdeți aceste documentare:** **Ritmuri și imagini** (Virgil Calotescu), **6000 de ani** (Adrian Patrîngeanu).

● **Al 24-lea premiu Louis Delluc** a fost acordat filmului **Războiul s-a sfîrșit** al lui Alain Resnais (după un scenariu de Jorge Semprun). Este pentru inția oară cînd acest premiu a fost decernat în unanimitate de la primul tur de scrutin.

Margareta Pislaru

disc

● **Orchestra de muzică populară** din Caransebeș ține hangul, cu brio, cîntăreșul **Achim Nica**. De unde o fi găsit **Achim Nica** dulceața și căldura vocii sale, nu putem ști, dar bănuim că în rodnicia cunoscută a pămîntului binecîntat al Banatului. Să prețuim deci neșpusa frumusețe a versului bănățean din ascultarea cîntecelor: «Banatule, mîndră floare», «Mîndre-nunțile-n Banat» sau «Ce mi-a fost pe lume drag». Și mai sînt pe discul EPD-1146 încă alce șase dulci cîntări. Dirijorul orchestrei — **Nicolae Perescu**. Dacă mai găsiți, căutați și un alt disc, mai vechi, al lui **Achim Nica** (EPC-695) și n-o să vă pară rău. Are el acolo un cîntec, «Cînd nu-i mîndra lîngă mine», de merge la inimă.

● **După Banat, acumă să ascultăm Ardealul**. Reprezentat de **Ilie Tetrade** (conducînd Orchestra de muzică populară a Filarmonicii de stat din Cluj) și de solistul vocal **Ilie Mușiu**: «Întrebă-ți mîndro părinții», «Mîndrulici tu cerce», «Subțirică-i mîndrușă» (EPC-783).

● **Pe discul EPC-790** aflăm muzică populară sîrbească în interpretarea orchestrei de muzică populară din Timișoara condusă de **Laza Knejevici**. Cîntă **Nada Dabici**: «Maramica roze», «Pita nana» și altele, că tot nu înțelegem ce înseamnă, deoarece s-a uitat traducerea titlurilor. Și e păcat, fiindcă melodiile sînt frumoase (EPC-790).

● **N-au fost date în traducere** nici cele șase cîntece de muzică populară germană interpretate de cîntăreața **Renate Follmer** din Timișoara, în tovarășia orchestrei de muzică populară dirijate de **Ion Fritz**. Și iarăși e păcat! (EPC-789).

● **Și iarăși, din nou, e păcat!** Căci nici melodiile de pe discul EPC-788, cu muzică populară maghiară, n-au titlurile traduse. Mai ales că sînt cîntate frumos de **Vereș Zoltan**, pe care l-am mai auzit și în alte ocazii, iar orchestra lui **Varga Lajos** nu e chiar o necunoscută.

muzică

● **Ultimul concert al Orchestrei Filarmonice «George Enescu»** înainte de turneele de peste hotare este un «Concert de... concerte»: **Saint-Saens** (Concert în La minor pentru violoncel și orchestră), **Solist Nicolae Șarpe**; **Mozart** (Concert în Mi bemol major pentru corn și orchestră), **solist Paul Stăicu** și **Beethoven** (Concert nr. 5 în Mi bemol major pentru pian și orchestră), **solist Radu Lupu**. Dirijor, **Mircea Basarab** (sîmbătă 4 și duminică 5 martie).

● **La Radioteleviziune Iosif Conta** ne invită (9.III) la un program al cărui solist va fi pianistul **Tonis Georgiu** din Grecia. În program: **Mihail Iora** (Treii dansuri pentru orchestră — în primă audiere), **Chopin** și fragmente din opera lui **Wagner** (în «Moartea Isolde») o ascultăm din nou pe **Marina Crilovici**.

● **La sala mică a Palatului** ne întîlnim la 8 martie cu formația «Camerata» a Conservatorului «Ciprian Porumbescu»; dirijează **Dumitru Pop**. Un program de muzică preclasică și modernă: **Benedetto Marcello**, **Antonis Vivaldi**, **Alfred Alessandrescu**, **Benjamin Britten** și **Igor Stravinski**.

● **Un program Telemann** va fi prezentat în 10 martie, tot în sala mică a Palatului de către formația **Collegium musicum** (Kurt Mild, clavecîn; Fr. Laszlo, flaut; P. Lefterescu, vioară; Ilse Herbert Laszlo, viola da gamba). Concertul din creația acestui reputat contemporan al lui J.S. Bach, care în timpul vieții sale s-a bucurat de o popularitate imensă, se va desfășura cu concursul sopranei **Emilia Petrescu**.

plastică

● **Sanda Popescu-Șărămăt** — pictură. Universul rustic rămîne una din temele preferate ale unei întregi pleiade de pictori, printre care am putea număra, văzînd această expoziție, și pe **Sanda Popescu-Șărămăt**. Un stil construit și o undă de aer naiv, nu lipsit de farmec, împregnează cuplurile («Mir», «Familia») ca în cadrele de pe pereții odăilor țărănești. Nu putea lipsi din întreaga atmosferă cadenta anotimpurilor — «Primăvara», «Toamna» — în care stilul decorativ, de frescă, predomină. «Natură statică cu portocale», «La bîici», «În via» sau florile expuse vădesc un registru de preocupări cromatice mai larg și plin de promisiuni (Galeriile de artă, bd. Magheru 20).

● **Ioana Olteș** — pictură și ceramică. O diversitate tematică izbucore, semn că artista receptează cu sensibilitate multipla chemări și impresii. **Ioana Olteș** are ceva din virtușia călătorului care notează febril impresii — cum o

face cromatic în suita de privești citadine italiene — sau descrie recompușul peisajul («Maramureș», «Mina Rovinari» etc.). Nimic nu i se pare inabordabil, totul și toate sînt materie pentru pictură, de la versurile unui poem («sarlăc») sau o eclipsă de soare, pînă la semnele care se ordonează într-un sistem cristalin insolit, sau la imaginea întîmplătoare a paletelor. Această diversitate e susținută de o dezinvoltură coloristică unei plini de energii afective. Artista mai expune și opt obiecte de ceramică (Galeriile de artă, bd. Magheru 20).

● **Henri Perruchot**, cunoscut biograf al pictorilor moderni francezi, s-a stîns din viață. Cărțile lui despre **Cézanne**, **Van Gogh**, **Gauguin**, **Toulouse-Lautrec** etc., sînt un lung periplu în arta secolului nostru, o încercare interesantă de-a tălmăci opera marilor artiști prin viața și destinul acestora.

teatru

Mihai Fotino

● **Un Hamlet de provincie** de **Cehov** — piesă de tinerete a marelui dramaturg rus, enunșînd premisele dezvoltării și sensului operii sale. Drama unui învătător de provincie, nehotărît și contradictoriu, victima a ușurătății sale și a unor iubiri ciudate. Creațoare, adaptarea **Andei Boldur**. Spectacol desenat cu sobrietate de mijloace, cu o lucidă și inteligentă caligrafie a mijloacelor scenice de către **Lucian Giurghesu**, care a condus un colectiv de interpreți printre care notăm: **Silvia Popovici**, **Sanda Toma**, **Vasilica Tastaman**, **Amza Pellea**, **Mihai Fotino**. Spectacol de atmosferă, culoare și înunță.

● **Noi remarcabile premiere** pe țară cu piese originale în provincie. Capitala se mulțumește cu... aneche și dezbateri în presă.

● **La Iași** — debutul, ca dramaturg, al actorului Ion Oșescu cu piesa istorică **Veac de iarnă**, a cărei acțiune se petrece în epoca prefanaric, «omagiu închinat jertfei înaintașilor pe altarul dragostei de țară și popor» cum spune autorul. Regia: **Crin Teodorescu** și **Ion Oșescu**. Scenografia: **Mircea Maroșin**. Interpreți: **Taofil Vilcu**, **Elena Bartok**, **Sergiu Tudose**, **Costel Constantin**, **Ion Schimbischi**, **Ion Oșescu**, **C. Sava**, **Marcel Finchelescu**, **Cornelia Gheorghiu** etc.

● **La teatrul din Satu Mare**, remarcant pentru constanța calității spectacolelor sale, a fost reprezentată piesa **Mariei Földes** — autoare interesantă prin tematica și sondajele psihologice ale pieselor sale — **Al 7-lea trădător**. E o dezbateră de idei pe tema responsabilității civice și etice a intelectualului, respectiv a unor fizicieni, acțiunea petrecîndu-se într-o țară imaginară, **Diamonda**. Un spectacol bun, regizat de **G. Cseresznyes** cu **Csiki Andras**, **A. Cs.**, **Emma Elekes** în cele mai bune roluri ale spectacolului. Decorul: **Paulovics**.

● **Notăm cu satisfacție** startul unei promoții de noi regizori (pe cale să absove Institutul de teatru — clasa **Mihai Dimiu**) care se află în fața primului lor spectacol: **Radu Boroianu** cu **Norii de Aristofan**, la **Bacău**, **Aurel Manea** cu **Philoctet** de **Sofocle** la **Teatrul Național** din Iași, **Eugen Bordoianu** cu 3 piese într-un act de **O'Neill**, la **Botoșani**. **Anca Ovanec** cu **Șase personaje în căutarea unui autor** de **Pirandello** la **Tg. Mureș** și **I. Hellmer** cu **Paznicul de Pinter** la **Teatrul Mic**.

televiziune

DUMINICĂ 5 MARTIE. Fără fotbal! Și de-abia prîsemem iar gustul... Din nou patinaj (presupunem că e pentru ultima oară în acest sezon). **Campionatul mondial de patinaj artistic** desfășurat la **Viena** ne oferă tradiționalele «Demonstrații» (16.00) ● **Magazin 111** — cu din ce în ce mai multe mărfuri greu vandabile (18.00) ● **Interpretul** preferat de muzică populară, în persoana **Ilenei Constantinescu**, **Minodorei Nemeș**, **Laurei Lavric**, a lui **Ion Bogza** — cu toții, acompaniați de orchestra condusă de **Ionel Budisteanu** (19.50) ● **O**

Victor Rebengiuc

seamă de «Monumente brîncovene» ne sînt înfățișate de rubrica **Documente de piatră** (20.20) ● **Avem plăcere să revedem** cu un grup de tineri și talenți artiști care au făcut cînte țării la cursuri internaționale muzicale din a 1966: soprana **Adriana Codreanu**, tenorul **Ludovic Spiess**, baritonul **Muș Bogdan** și **Vasile Martinoliu**, instimentistul **Paul Stăicu** (corn); sînt acompaniați de Orchestra simfonică a cinematografului sub bagheta lui **Constantin Bugeanu** (20.40) ● **Programul** duminică se încheie cu încă o plăcută surpriză: spectacolul muzical «Fetele din Takizucas» în spectacolul teatrului de vară **Olympia din Paris** (21.30).

MARȚI 7 MARTIE. Filmul documentar «Timp, legendă, oameni» (19.40) ● emisiune de arhivă cinematografică: **ridem cu maril comici al ecranului** (20.00) ● **Instructiva** emisiune **Isto** teatrului românesc programază te «Comediile lui Vasile Alexandru» prezentarea lui **Virgil Brădăceanu** (20.15).

MIERCURI 8 MARTIE. Atrag atenția tineretului școlar asupra unei emisiuni promițătoare ce le este dedicată: **Altros** — revistă literară (18.15) ● **TV** a uitat că astăzi este **Ziua femeii** căia-i închină emisiunea de versuri semnificativ intitulată **Omagiu** (19.45) ● ce n-au uitat încă **Predealul** sînt — bună seamă — pușini la număr. Lor li adreșează totuși, cu amabilitate, rubrică turistică a **TV** (20.00) ● După subiect insolit: «Tracul» emisiunea, **X-Y-Z** promite răspuns la întrebarea: «Friu un aliaț» (20.20) ● «Vețea are» este un film la care nu trebuie să așteptăm prea mari în ce privește biectul (caem melodramatic); în schi veți avea satisfacția citorva excelențelor de circ (20.50) ● **Petre Codre** ne oferă o **Cronică a discului** (22.15).

JOI 9 MARTIE. Acad. prof. Iorgu Iordan prezintă **Emisiunea de limbă română contemporană** «Mult e dulce și mult e moară...» (19.23) ● **Încă un ciclu** atrage pentru toate vîrștele — **Călătorii grafice**. Vom vedea cea de-a treia parte a «Călătoria căpitanului Cook» (19.30) ● **Ansamblul Ciocîrlia** ne oferă o selecție din spectacolul folcloric «noi acasă-i sîrbătoare» (20.00) ● **În p_mieră** pe țară — o comedie cinema grafică clasică: «De-aș avea un milion Pare-se că e destul să amintim că în ac film pot fi văzuți **Garry Cooper**, **Char Laughton** și alte mari vedete (21.00).

VINERI 10 MARTIE. De reținut, afară de hebdomaderele **Dicționar personaj** (19.30), **Săptămîna** (20.15), **Reflector** (21.00), **Avanpremiu** (21.15) și **Teleglob** — **Guatemala** (21.00) o emisiune omagială închinată marșului nostru **George Enescu** (22.00).

SÎMBĂȚĂ 11 MARTIE. 20 de minute solista de muzică ușoară **Doina Bărbulescu** (19.30) ● O emisiune intitulată **Felicități muzicale**. Cu ce ocazii? (19.30) ● **După Teleenciclopedie** (20.00) reînțînim... Nu, n-ași ghici! Nu sîntul ci cu **Baronul**. O să sîntul print a ne împărși în două tabere: sîntul și baronisti (21.00) ● **Studioul** ne prezintă cu întîzieră partea a de din ecranizarea lui **Camil Baciu** «Accid cuțit», susținută de un bun colectiv actori: **Valeria Gălgăloș**, **Victor Rebengiuc**, **Constantin Rașchi**, **Gh. Cozor**, **Mircea Albulescu**, **Matei Alexandru** (21.50).

sport

Concursul lui TITUS OZON concursul Pronosport nr. 9 din 5 martie 1967

CUPA ROMÂNIEI

- I. Minerul B.M. — Petrolul
- II. C.F.R. Timișoara — Dinamo Pit.
- III. Chimia Suceava — Univ. Cluj
- IV. Progresul Brăila — Unib. Buc.
- V. Ogelul Galați — Polit. Timiș.
- VI. Crisul Oradea — Polit. Buc.
- CAMPIONATUL ITALIAN A. VII. Brascia — Inter.
- III. Fiorentina — Cagliari
- XI. Foggia — Juventus
- X. Lecco — Bologna
- XI. Roma — Lazio
- XII. Spal — Atalanta
- XIII. Torino — Mantova

candidații f. d. p. la lucru

În satele maramureșene întâlnirile dintre candidații F.D.P. și alegători au avut caracterul unor adevărate ședințe de lucru. Cetățenii au făcut propuneri indicând totodată și soluțiile pentru descoperirea și folosirea resurselor locale în vederea realizării obiectivelor propuse. O parte din cele peste 3 200 propuneri edilitar-gospodărești făcute la întâlnirile cu candidații lor au și fost realizate în comuna Seini unde o astfel de propunere se referea la extinderea electrificării, existând condiții practice și mobilizați de candidați, cetățenii au trecut la instalarea rețelei electrice în ambele circumscripții care compun comuna, ceea ce a permis introducerea luminii electrice în 80 de case. Lucrări de

extinderea luminii electrice au executat și în satele Văleni și Tămăușeni din raionul Lăpuș. La Bercu, raionul Satu Mare, locuitorii au propus construirea unei băi publice. La numai câteva zile după adunare, șantierul a fost deschis iar acum se lucrează din plin la acest obiectiv. La fel au procedat cetățenii din Andrid, Apa, Medieșul Auric, Botiz, Doba, din același raion. După ce au discutat în adunările cu candidații necesitatea construirii unor trotuare, primele materiale au și început să fie aduse.

Până acum în satele regiunii au și fost înfăptuite peste 400 de astfel de propuneri, alte 300 sînt în curs de realizare cu sprijinul efectiv al locuitorilor din aceste sate.

gospodarul de la piscu

Cei 75 de alegători din circumscripția electorală 37 a comunei Piscu, raionul Galați, au propus drept candidat al lor tot pe Radu Iacob, președintele sfatului, care fusese ales deputat și în ultimele două legislaturi. Aveau și de ce. În ultimii doi ani, la Piscu s-a construit o școală, un cămin cultural, electricitatea a devenit un bun la îndemîna tuturor cetățenilor comunei. Animatorul acestor înfăptuiri a fost Radu Iacob. La încîlnirea candidatului cu alegătorii, numeroși săteni, printre care Petrache Cristian, Nicolae Lăcătuș, Zam-

fira Enescu, l-au sfătuit pe candidat să dea dovadă și în viitor de aceeași stăruință, inițiativă și pricepere în gospodărirea comunei. Pentru îmbunătățirea condițiilor de circulație în comună ei au propus să se treacă la alinierea gardurilor și la amenajarea de trotuare. Alte propuneri făcute de alegători se referă la construirea unor poște din beton, îmbunătățirea iluminatului public și altele. Pentru realizarea acestor propuneri cetățenii comunei s-au angajat să acorde ca și în trecut tot sprijinul lor.

muzeu sătesc

În satul Galeș, comuna Săliște, raionul Sibiu, a avut loc inaugurarea unui muzeu etnografic și de artă populară. În sălile muzeului, unde sînt expuse peste șapte sute de obiecte, pot fi văzute diferite costume populare specifice zonei cunoscute sub numele «Mărginimea Sibiului», obiecte de uz casnic, țesături și unelte folosite la prelucrarea laptelui, pieilor și lînei — ocupații ale vechilor locuitori ai acestor meleaguri.

Pentru viitor se preconizează amenajarea unei stîni în aer liber, adusă din Munții Cibinului, care va fi dotată cu toate ustensilele folosite la oierit.

Cezar COSTĂCHESCU

Pe ploaie și ninsoare, pe vînt și frig, echipele specializate ale întreprinderii «Electromontaj»-Sibiu au terminat construcția acestui colos de metal. Implantat pe malul Dunării, la Bechetu, gigantul de fier depășește jumătate din înălțimea Turnului Eiffel, fiind egal cu o clădire de 52 etaje.

Iată imaginea fotografică a stîlpului care susține conductorii de traversare a Dunării, înalt de 152 m.

După cum se vede din fotografie, maistrul principal Moraru Grigore dirijează prin microfon montarea elementelor de legătură din virful stîlpului, pregătind astfel începerea lucrărilor de întindere a conductorilor. Despre modul în care se va desfășura această dificilă acțiune tehnică — care va avea loc peste câteva săptămîni — și despre oamenii care o vor realiza vom reveni cu un fotoreportaj inedit.

Fotografie de S. STEINER

case de creație pentru proiectanți

De obicei despre noile obiective începe a se scrie abia cînd se află în construcție și cînd încep să producă. Anonimi rămîn adeseori cei care, cu mult înainte de începerea săpăturilor pentru fundație, le-au conceput, le-au văzut cu ochii minții, au pus o părticică din sufletul lor în liniile și punctele planșelor de pe foaia de calc — proiectanții.

Dispersați în numeroase localități situate în diferite colțuri ale Capitalei, proiectanții din industriile ușoară și alimentară lucrează în condiții nepotrivate. Consiliul de Miniștri a aprobat de curînd construirea sediilor pentru I.P.I. U. și I.P.I.A., denumirile prescurtate ale institutilor de proiectări pentru in-

dustria ușoară și cea alimentară.

Noul sediu al I.P.I.U. se amplasează pe porțiunea viitoarei lături a patruleterului central între Calea Victoriei și str. Luterană. Prin străpungerile de străzi ce se fac cu acest prilej se aduc îmbunătățiri substanțiale și în desfășurarea circulației. Clădirea cu șapte etaje va adăposti patru sectoare de proiectare, precum și un sector auxiliar cuprinzînd proiectanți, economiști, energeticieni, specialiști în gospodărirea apelor, în tipizări, electroniști, geotehnicieni, un centru de calcul, servicii de editare și multiplicare, bibliotecă și arhivă tehnică, birouri administrative, săli de analizare a proiectelor. Pentru mecanizarea procesului de

desen se prevăd mașini speciale de scris pe planșe, iar arhiva tehnică va fi dotată cu aparate de microfilmare și aparatură fotografică pentru reproducerea directă.

Tot în centrul Capitalei, între strada Mendeleev și Piața Amzei, pe locul parțial ocupat azi de clădiri vechi, se va construi clădirea care va adăposti Institutul de proiectări al industriei alimentare. Aici își vor desfășura activitatea lor creatoare pe grupe de subramuri industriale cei care vor proiecta viitoarele fabrici ale industriei alimentare.

La parterele ambelor clădiri vor fi amplasate unități comerciale.

AI. PLĂIEȘU

telegrame

● LA PITEȘTI, în cursul trim. II al acestui an, va începe construcția unei noi fabrici de produse de panificație ale cărei linii de fabricație vor fi deservite numai de 80 de muncitori. Noua fabrică, ale cărei cuptoare automate vor fi încălzite cu raze infraroșii, va avea, în 24 de ore, o capacitate de 80 de tone, cu posibilitate de extindere pînă la 100 tone și se va aproviziona cu făină din raioanele din apropiere.

● ANI ÎNDELUNGATI țărănul cooperat Nicolae Popa din comuna Petricani, raionul Tg. Neamț, a colectat numeroase piese arheologice și etnografice găsite în comunele învecinate. Numărul acestora se ridică în prezent la 1 800 și fac obiectul unui interesant muzeu sătesc ce s-a deschis în comuna sa cu sprijinul autorităților locale. Acesta este cel de-al treilea muzeu de acest fel existent în regiunea Bacău.

● UN MARE ȘI MODERN complex școlar profesional, format din mai multe clădiri, se află în ultima fază de construcție la Brăila. Pe lângă Școala profesională, unde vor fi pregătiți montori, lăcătuși, sudori, electricieni, mecanici, va funcționa aici și un liceu industrial. Complexul școlar profesional din Brăila aparține Ministerului Industriei Construcțiilor de Masini.

un buchet de ziua femeii

Dacă o carte de versuri e floarea pe care o primește cititorul ca un omagiu din partea inefabilului, «Cîntecul iubirii» e un buchet de flori ales cu grație din grădina poeziei românești, care ar putea fi înminat Femeii în ziua ce i s-a consacrat, calendaristic, printr-o unanimă înțelegere, la începutul primăverii. Că Vasile Nicolescu, el însuși un fin poet, are arta de a selecta florile, ne-a dovedit-o precedentă sa «Lirică a mării». De astă dată însă, «Cîntecul iubirii» e mai mult decît o culegere care poartă pecetea gustului autorului; e un cîntec neîntrerupt, care traversează poezia țării de la începuturile ei și pînă astăzi. Și dacă simt nevoia să vorbesc despre această carte în preajma zilei de 8 Martie, e tocmai pentru a sublinia că sentimentul acesta care animă lirica universală — de la «Cîntarea Cîntărilor» la legenda lui Tristan și Isolda, de la pasiunea dantescă pentru Beatrice la gingășia idilei tragice jesute între Romeo și Julieta, de la exploziile lirice ale poetelor rinascimentiste pînă la afirmarea plenară a valențelor feminine contemporane — e o permanență revelatoare în lirica românească ce a cîstit totdeauna în femeie iubita și mama și a șlefuit cele mai prețioase pietre pentru o imaginară cunună a amorului.

Dragostea cu intuiții magice din balada «Soarele și luna», dragostea concepută ca o boală, o lingoare, la poetul anonim și la psalmistul modern, dragostea ca idilă fantastică la Eliade, un chin dulce între vis și viață la aceea «Iară de argint, Sihleanu», ca o transcendere a morții la poezii populare, o ardere neîntreruptă a «Luceafărului» eminescian, o patimă mistuită romantic sau macedonskian, vizionară și orfică la Blaga, cunoaște zeci de ipostaze în această carte care aduce nuanțele cele mai variate și mai personale ale acestui etern uman și universal sentiment.

Și nu mai puțin grăitor pentru orice lector care are plăcerea de a deschide cartea e timbrul specific al lirez feminine, pe strunele cărora a răsunat de-a lungul anilor «cîntecul iubirii». Capacitatea de expresie a sentimentului nu e numai un dat istoric în biografia femeilor: dovadă stau doinele incluse în preludivul cărții, nesemnate numai fiindcă numele autoarelor au rămas inecate în negura timpurilor care nu descoperiseră încă tiparul. Frumusețea lor însă, rezistentă la secole, explică eflorescența liricii feminine din primul moment în care femeia a început să se afirme și pînă în zilele noastre care i-au îngăduit să-și îplinească aspirațiile, îmbogățind lirica noastră cu noi nuanțe, de la jocurile delicate de lumină și umbră ale Otiliei Cazimir la accentele deseori aprige ale Constanței Buzea, de la sentimentul tragic și pasionat al prea curînd dispărutei Magda Isanos la explozia de vitalitate a Anei Blandiana, de la muzicala geografie a «Țării fetelor» desenată de Maria Banuș la imnul dragostei semnat de Angela Croitoru, de la pulsația agresivă a singelui din lirica Ninei Cassian la «Jocul» Violetei Zamfirescu și «Cîntecul de Ană» al Victoriei Ana Tăușan...

«Cîntecul iubirii»: ce omagiu mai frumos adus dragostei, ce buchet mai bogat în culori sonore în această țară și în acești ani care înconjură femeia ca și sentimentele ce ea le inspiră și virtuțile materne cu grija legiuitorului, cu respectul oamenilor de stat și omagiu lirez?

Veronica PORUMBACU

ALIMENTE CONSERVATE PRIN FRIG... dar care sînt calitățile lor deosebite, ce valoare nutritivă au, prin ce se deosebesc de produsele asemănătoare conservate — despre toate acestea nu vorbesc nici măcar etichetele ambalajelor. Nu e singurul caz în care reclama comercială păstrează o tăcere adîncă...

Știm să

Importanța dietei raționale a fost semnalată încă acum 2500 de ani în celebrul tratat de medicină scris de Hipocrate. Șase sute de ani mai târziu, un alt cunoscut medic al antichității, Claudios Galenos, a încercat să stabilească trebuințele nutritive ale viețuitoarelor, folosindu-se de următoarea experiență: el a așezat în fața unui ied de curind fătat mai multe oale cu alimente. Iedul le-a mirosit pe rând și s-a oprit în fața străchinii cu lapte. Prin acest experiment, Claudios Galenos n-a făcut altceva decât să confirme o celebră axiomă rostită de Hipocrate: «Natura nu are nevoie de maeștri care să o învețe».

Dar de atunci au trecut două milenii și jumătate. Instinctul prin care popoarele primitive își selecționează hrana în funcție de trebuințele nutritive ale organismului lipsește în bună măsură omului civilizat, deoarece în decursul vremurilor acesta și-a format noi deprinderi și preferințe. În prima parte a anchetei noastre, participanții la discuție au caracterizat în linii generale trăsăturile nutriției contemporane și au comentat în mod special principalele obstacole care pot frâna introducerea pe scară largă a unei alimentații raționale. Crearea unor noi deprinderi alimentare este însă strict condiționată de aportul pe care îl au în această privință industria alimentară, alimentația publică și acțiunea de instruire a maselor largi de consumatori. Care este contribuția concretă a acestor trei domenii de activitate? Ne propunem să răspundem acestei întrebări în cuprinsul anchetei noastre.

O DISPUTĂ VECHĂ ȘI REZULTATELE EI

«Conflictul» dintre medicină și industrie — disputa aprinsă asupra modului în care se prepară sau ar trebui să se prepare produsele alimentare industriale — a cunoscut în ultimii ani o sensibilă ameliorare. Colaborarea dintre medici și chimiști a favorizat obținerea unor alimente care promovează atît criteriul nutrițional cît și rentabilitatea economică.

Ceea ce, evident, nu înseamnă că discuțiile în jurul mult controversatei probleme a alimentației raționale s-au încheiat sau se vor încheia definitiv în foarte scurtă vreme. De altfel, pretutindeni în lume, introducerea pe scară largă a unei alimentații raționale, prin intermediul industriei și alimentației publice, a dobîndit pînă în prezent succese modeste. Nutriția științifică este o problemă de viitor, dar care depinde de preschimbarea unor deprinderi vechi de sute de ani.

— Medicii au foarte multă dreptate: avem nevoie de o largă gamă de produse cu valoare nutritivă ridicată. Aceasta e și părerea mea, ne spune tovarășul prof. univ. **TUDOR IONESCU**, directorul Institutului de cercetări alimentare. Cu toate acestea uneori se cam exagerează în această privință. Promovarea cu orice preț a calităților nutritive și neglijarea proprietăților organoleptice ne-ar conduce, în fapt, la realizarea unor sortimente insipide,

pe care nu le-ar cumpăra și consuma nimeni. Mîncarea trebuie să aibă gust plăcut, aromă, miros îmbietor, să fie prezentată într-un mod atrăgător. Nu ne putem hrăni cu hapuri alimentare! Reflexele nutriționale sînt într-adevăr deprinderi formate și nu innăscute — așa cum s-a remarcat pe bună dreptate în prima parte a acestei anchete — dar să nu uităm că ele au

(Continuare în pag. 6)

O EXPERIENȚĂ ORIGINALĂ. Cei doi tineri fotografiați pe străzile Londrei, în această ipostază ciudată, sînt studenți ai facultății de nutriție. Ei participă la o originală experiență consacrată problemelor alimentației raționale. Profesorul care conduce această experiență vrea să constate de ce persoanele care mîncă mult de 2-3 ori pe zi se îngrașă mult mai tare decît cele care ciugulesc de dimineața pînă seara, consumînd deci aceeași cantitate de alimente. Înainte de a se plimba pe stradă, cei doi studenți-cobai au mîncat zdravăn, mult peste nevoile organismului lor. Aparatele pe care le poartă au rolul de a le măsura cheltuiala de energie, activitatea cordului și consumul de oxigen.

ne hrănim? (II)

contribuit totuși la modificarea unor cerințe nutritive ale omului. A nu acorda preferințe unor preparate anumite, cerute de așa-numita «foame psihică» înseamnă a obliga organismul să lucreze ca o mașină și a-l coborî la nivelul instinctelor. Indiferența, lipsa oricărei selecții față de preparatele culinare, prejudiciază organismului, micșorează asimilația și oferă teren bolilor aparatului digestiv. O problemă de loc ușoară este de a împăca armonios cerințele psihosenzoriale cu nevoile nutritive reale. Institutul nostru a elaborat numeroase rețete care răspund acestor două criterii, iar înființarea recentă a secției de nutriție va spori simțitor gama produselor concepute după prescripțiile alimentației raționale.

— **V-am ruga să ne dați câteva exemple.**

— Ideea centrală care ghidează cercetările noastre este de a obține o sinteză fericită între proprietățile organoleptice și valoarea nutritivă a diverselor produse. Deocamdată sîntem însă abia la început. Totuși există câteva sortimente elaborate și experimentate. De pildă un produs din grăsimi de pește s-a dovedit foarte favorabil bolnavilor cu afecțiuni cardiovasculare. Experiențele efectuate în clinici au confirmat acest lucru: el contribuie cu succes la scăderea colesterolului. Un alt produs, laptele desodat, care are menirea de a simplifica și ușura nutriția celor bolnavi de inimă, ficat, rinichi, a fost apreciat de specialiști. De asemeni laptele maternizat, preparat după o nouă rețetă, are însușiri apropiate laptelui de mamă. Cercetările noastre se îndreaptă în prezent spre: valorificarea complexă a porumbului din punct de vedere alimentar, elaborarea unei noi tehnologii la prepararea vinului din struguri hibrizi, întrebuițarea melaselor prin recuperarea zahărului ca atare sau obținerea de glucoză și fructoză. Aceasta din urmă va îndulci produsele destinate diabeticilor.

PRODUSE VALOROASE DAR INSUFICIENT CUNOSCUTE

Chimiștii Institutului de cercetări alimentare mai au multe de făcut pentru a materializa prescripțiile nutriției raționale, dar nu e mai puțin adevărat că o întreagă gamă de produse, existente, cu vădite calități, sînt insuficient cunoscute și apreciate de publicul consumator.

Iată și argumentele care vin în sprijinul acestei păreri, susținute în cadrul discuției noastre de către tov. ing. **ION MARINESCU**, șeful secției de cercetări pentru industria conservelor a Institutului de cercetări alimentare.

— Ani în șir medicii au dus o adevărată campanie împotriva alimentelor conservate. Părerile igienistilor că asemenea produse sînt ostile nevoilor nutritive ale organismului a fost părăsită, dar publicul consumator se află încă sub influența acestei false credințe. În prima parte a anchetei publicate de revista «Flacăra» s-au făcut câteva observații, nu întru totul întemeiate, asupra modului în care se prepară conservele. S-a spus, de pildă, că fierberea prea îndelungată a conservelor de carne provoacă o scădere a calității. Tratatul termic, realizat în autoclave, are menirea de a distruge microflora, de a steriliza preparatele din carne. Durata de fierbere nu este fixată în mod arbitrar, cum poate își

inchipuie unii medici, ci în concordanță strictă cu mărimea recipientului (conserva respectivă) și viteza de pătrundere a căldurii.

— **Și totuși, medicii igienisti și publicul consumator au remarcat nu o dată lipsa de calitate a unor conserve.**

— Conserve proaste există, o recunoaștem deschis. Ele sînt rezultatul unor prelucrări defectuoase, a nerespectării normelor științifice stabilite sau, altminteri spus, a unui insuficient control de calitate.

— **Vă reamintim că în cadrul discuțiilor medicilor s-au referit și la conservele de legume.**

— Folosirea în conserve a unor legume supramaturate — adică ceea ce au remarcat interlocutorii dv. — reprezintă, evident, o practică greșită. Coacerea excesivă a plantei provoacă o însemnată pierdere a procentului de vitamine, scurgerea apei organice și deci un început de veștejire. O conservă preparată cu asemenea legume va avea desigur o calitate mult redusă. Vina aparține fabricilor producătoare și este rezultatul slabei organizări: recepționarea unor legume proaste și stocarea lor îndelungată în depozite. Se întimplă însă și un alt fenomen: pe piață apar produse cu reale calități, dar care nu se bucură de o apreciere generală, deoarece mulți consumatori sînt încă tributari unor idei preconceptuate sau unor vechi deprinderi.

— **Vă referiți la alimente cu proprietăți nutritive deosebite?**

— Voi da câteva exemple. Sucul de roșii se fabrică din roșii de calitate înaltă și după o rețetă care reclamă o atenție și o îngrijire specială. El este bogat în vitamine și săruri minerale, adică exact în elementele nutritive care lipsesc din alimentația specifică timpului rece. Multe gospodine îl utilizează în locul pastei de tomate, ceea ce este greșit deoarece prin fierbere produsul își reduce simțitor calitatea. El a fost creat pentru a fi consumat în stare naturală. O altă durere a noastră: problema compoturilor... Multe gospodine mai susțin și astăzi că prepararea în casă a compoturilor reprezintă o garanție a calității. Și nu e de loc așa.

— **Prin ce se deosebește prepararea casnică de cea industrială?**

— Conservarea fructelor se face, după cum știm cu toții, prin fierbere. În fabricile noastre o cutie de un kilogram este sterilizată la o temperatură de 100 grade într-un răstimp de 15 minute. Același recipient, pregătit în gospodărie, stă pe foc câteva ore. Or, prelungirea duratei de fierbere modifică într-un mare grad compoziția alimentului: vitamina C dispare cu totul, gustul natural se schimbă, culoarea și aroma se modifică. Există de asemenea conserve dietetice: compoturi sau produse de carne și legume, al căror proces tehnologic a fost întocmit și aprobat cu concursul medicilor igienisti. Aceste conserve s-au făcut remarcate prin varietate și, indiferent de anotimp, prin calitatea lor constantă.

— **Produsele conservate prin frig sînt supuse aceluiași destin nefericit?**

— O soartă la fel de nedreaptă au avut și alimentele refrigerate. Reclama comercială ineficientă este aici principalul vinovat. Căldura și frigul acționează, după cum se știe, în mod diferit asupra alimentelor. Temperatura ridicată le degradează calitatea nutritivă, modifică proteinele, distruge

vitaminele, tulbură compoziția generală. Frigul, dimpotrivă, are darul de a conserva aceste preparate. Congelarea rapidă — procedeul refrigerării — surprinde și menține neschimbate aceste calități. Dezghețarea trebuie să se facă însă lent, la o temperatură de minus un grad. Altminteri se întimplă ceea ce au remarcat unii consumatori: produsul se înmoaie (deoarece apa din țesuturile alimentului nu se resoarbe), prinde o culoare și un gust neplăcut. E vorba de alte cuvinte de nerespectarea indicațiilor de decongelare.

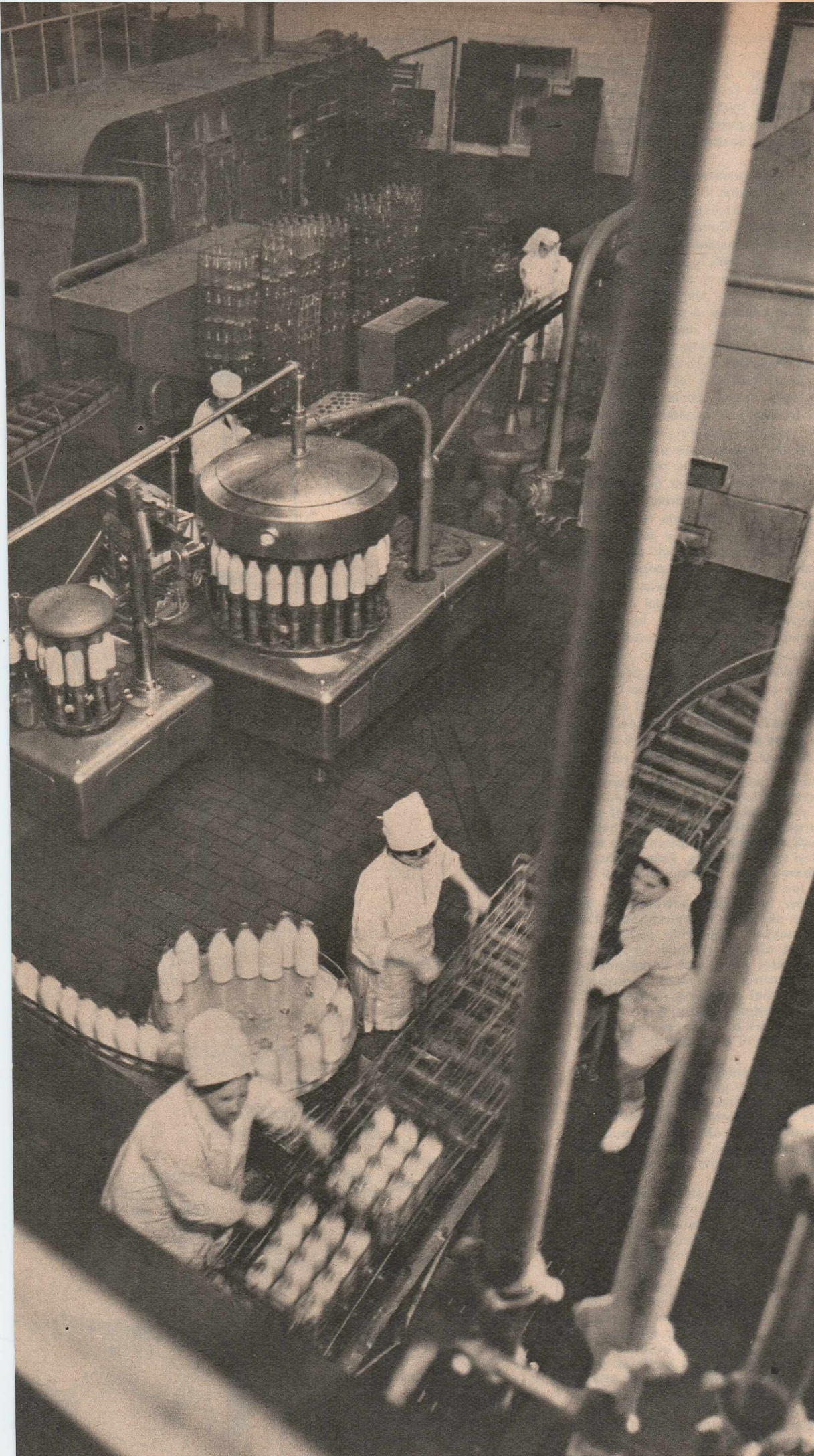
(Și fiindcă tot sîntem la capitolul «destinelor tragice» să amintim în câteva cuvinte și situația nefericită a cărnurilor congelate. Și acest produs, înghețat uneori pînă la minus 40 de grade, conservă toate proprietățile nutritive. Dar aici vina în privința modului de decongelare nu aparține consumatorului. Carnea suferă uneori modificări structurale nedorite din pricina transportului efectuat în mod necorespunzător sau din cauza neglijenței unor lucrători din comerț. La secția de frig a Institutului se lucrează în prezent la un studiu menit să ofere noi proiecte standard asupra felului în care să se păstreze sau să se dezghețe carnea în sectorul comercial.)

— **Ce produse noi vor apărea pe piață în anul acesta?**

— Secția de conserve a pregătit două grupuri principale de noi sortimente. În primul rînd conserve cu pireuri pentru copii, caracterizate printr-o foarte mare finete a particulelor. Pireuri din fructe și legume și pireuri mixte realizate din combinarea legumelor și fructelor cu lapte, amidon, orez și carne. Toate se vor impune prin valoarea lor nutritivă ridicată. Vom întrebuița materie primă de cea mai înaltă calitate, iar în procesul tehnologic vor fi îndepărtate toate elementele inutile: cozile, simburii, pedunculii. Conținutul lor va cuprinde o cantitate apreciabilă de glucide, protide, săruri minerale, vitamine și acizi organici. O altă preocupare: lărgirea sortimentelor de supe concentrate și extinderea alimentelor capabile să faciliteze tratamentul diferitelor boli.

PÎINEA NOASTRĂ CEA DE TOATE ZILELE

— Am citit observațiile adresate cercetătorilor din sectorul de panificație publicate în «Flacăra» de către prof. univ. Iancu Gonțea. Ele sînt în mare măsură pe deplin întemeiate. Produsele făinoase — remarcă în continuare tov. ing. **NICOLAE SPĂTARU**, șeful secției morărit-panificație a Institutului de cercetări alimentare — contin prin însăși natura lor un procent ridicat de glucide (amidon, zaharuri). Propunerea tovarășului prof. univ. Gonțea, de a se renunța la introducerea în produsele de panificație a unor adăsurii zaharose este demnă de reținut, dar sortimentele realizate după această rețetă sînt totuși puține la număr și nu compun dieta zilnică a publicului consumator. Revenind la părerile expuse de profesorul Gonțea consider că stabilirea gradului optim de extracție a făinii, în funcție de componenții nutritivi ai bobului de grâu, va fi de bun augur. Vom putea elabora în felul acesta rețete pentru produse de panificație în funcție de necesitățile fiziologice variate ale organismului uman. Este întemeiată și constatarea că la unele făinuri, conținutul în vitamine

Laptele, «univers alimentar». Înzestrat cu proprietăți nutritive excepționale, acest aliment este recomandat astăzi tuturor categoriilor de consumatori. Fotografia noastră vă prezintă o secție a Fabricii de produse lactate «București». În moderna întreprindere din Capitală se îmbuteliază zilnic, în medie, 170 mii sticle.

se diminuează în timpul coacerii aluatului. Necesarul trebuie completat, și folosirea în acest scop a unor subproduse din industria laptelui (zer și zară) ar constitui o rezolvare fericită.

— **Vă rugăm să enumerați câteva produse noi de panificație.**

— Grupa produselor dietetice s-a bucurat în ultima vreme de o atenție specială. Au intrat în fabricație următoarele sortimente: pâine hipoglucidică (un conținut redus de glucide), pâine acloridă (fără sare), pâine graham (care contribuie la stimularea stomacului), pesmetul dietetic, care se recomandă celor bolnavi de colită și colecistită.

CONSUMATORUL VA RĂMÎNE STĂPÎN PE DIETA LUI ZILNICĂ ?

Convorbire cu tov. director adjunct IULIU BOLDEANU în Ministerul Comerțului Interior.

— Are alimentația publică vreun rol în afirmarea prescripțiilor nutriției raționale? Firește că da. Rolul alimentației publice nu se poate mărgini doar la satisfacerea cererilor și preferințelor consumatorilor; el poate și trebuie să contribuie la formarea acestor preferințe. Cel mai greu obstacol îl constituie, desigur, înfrângerea unor deprinderi greșite, proprii atât consumatorilor cât și lucrătorilor din comerț.

Modificarea acestor deprinderi este o sarcină complexă, care se cere rezolvată în timp și care depinde de foarte mulți factori. Efortul alimentației publice pentru aplicarea în viață a principiilor alimentației raționale se desfășoară pe mai multe căi. Este vorba, în primul rând, de largă popularizare a acestor principii în rândurile lucrătorilor alimentației publice, de cunoașterea precisă a calităților nutritive și calorice a alimentelor de bază și a preparatelor culinare. «Rețetarul general de preparate culinare», editat de Direcția alimentației publice din M.C.I., constituie un ghid orientativ prețios pentru cadrele tehnice de specialitate. El cuprinde două mii de rețete de preparate culinare cu indicarea numărului respectiv de calorii și a cantității de proteine, lipide, hidrocarbonate etc. Această lucrare importantă, care ține seama de condițiile concrete din țara noastră, a văzut lumina tiparului și datorită ajutorului prețios acordat de către... Institutul de fizică atomică. Pentru rezolvarea complicatelor calcule, pentru obținerea unor rețete prețioase, a trebuit să folosim mașinile electronice de calcul ale institutului. Tot în scopul popularizării cunoștințelor de igienă alimentară programele de tehnologie și instruire practică pentru școlile profesionale de specialitate cuprind ore destinate predării acestor cunoștințe.

— În prima parte a anchetei noastre a fost vorba însă și de specificul unor unități. Participanții la discuții au fost de părere că introducerea alimentației raționale depinde și de modul în care e organizată rețeaua comercială.

— Interlocutorii dv. au făcut observații și propuneri judicioase demne de reținut. Nu pot fi de acord însă că reînființarea birturilor populare — propunere făcută de tov. dr. Dumitrașcu — ar îmbunătăți rețeaua de alimentație publică. În asemenea localuri nu s-a mâncat niciodată excelent. Ele s-au caracterizat mai degrabă prin modul

(Continuare în pag. 8)

neigienic de preparare a alimentelor. Astăzi consumatorul are mult mai multe posibilități de a-și alege meniul preferat, deoarece profilul unităților noastre este mult mai variat. O dovadă printr-alte și următoarele date: în anul 1966 ponderea producției de preparate culinare în totalul desfacărilor alimentației publice a crescut la 28,1 la sută față de 27,5 la sută în anul anterior, iar ponderea băuturilor a scăzut la 48,1 la sută în 1966 față de 52,5 la sută în anul anterior. Bineînțeles, posibilitățile de creștere a producției de preparate culinare sint departe de a fi epuizate.

(Sintem și noi de acord că nu putem merge înainte privind înapoi. Totuși numărul pensiunilor și localurilor unde se poate mânca bine și la un preț convenabil este redus. Prea multe bodegi și bufete și prea puține unități cu preparate calde — n.r.)

— **Ce s-a făcut în scopul extinderii desfacerii produselor lactate?**

— În centrul preocupărilor igieniştilor noștri alimentari stă azi problema mării consumului de lapte și preparate lactate. Acest interes este justificat și de calitățile alimentare excepționale ale acestor produse cât și de progresele obținute în acest domeniu de industria alimentară. La sfârșitul anului 1966 existau în țară 25 restaurante lactovegetariene și 43 bufete lacto. E adevărat cam puține, deocamdată.

(Nu puține ci foarte puține! Aceste unități sînt supraaglomerate și rareori, în limitele timpului disponibil, consumatorul găsește mese libere — n.r.)

— **Profilul acestor unități este respectat totdeauna?**

— Din păcate, nu. Nu rareori respon-

sabilii acestor unități introduc în vinzare produse străine, nespecifice, pentru a mări — prețind ei — rentabilitatea unității. Este necesar să instituiem un control mult mai sever!

— **Ce ne puteți spune despre restaurantele destinate produselor dietetice?**

— O problemă de viitor dar pe care o dorim rezolvată în cel mai scurt timp posibil. Prima măsură: formarea cadrelor necesare. Cursuri speciale pentru formarea de bucătari dieteticieni funcționează din 1965. În prezent se desfășoară, la Sinaia, o acțiune de specializare a cadrelor alimentației publice. Studiul cuprinde și probleme consacrate alimentației dietetice. De asemenea la cursurile de specializare organizate la București între 20 februarie și 15 mai 1967 și la care funcționează ca lectori medici specialiști, se prevede formarea de bucătari dieteticieni. Din păcate, numărul restaurantelor care să ofere exclusiv preparate dietetice este extrem de redus. Pentru o primă etapă au fost date indicații pentru mărirea numărului de secții dietetice pe lângă unele restaurante, restaurante-pensiune și lactovegetariene. Pentru aceste secții au fost difuzate, cu sprijinul Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, rețete de preparate dietetice special întocmite pentru diferite afecțiuni. În general vorbind ne străduim ca aportul nostru la introducerea alimentației raționale să devină cât mai eficient. Sintem și noi ca și alții abia la început. Consumatorul rămîne deocamdată suveran pe dieta lui alimentară, dar sperăm că nu peste multă vreme vom izbuti să-l «obligăm» să se hrănească rațional.

Alimentația rațională înseamnă, așadar, în esență, acoperirea optimă a trebuințelor metabolice ale organismului cu produse alimentare bogate în proprietăți nutritive, corect prelucrate și cu variate însușiri organoleptice. Realizarea acestui deziderat al oamenilor de știință reclamă întocmirea unui vast program de acțiune, mult tact și multă răbdare. Este vorba, în ultimă instanță, de preschimbarea unor deprinderi vechi de sute de ani. Ceea ce nu e de loc ușor.

Realizări evidente există, dar în privința introducerii pe scară largă a nutriției științifice sintem — au recunoscut toți interlocutorii noștri — abia la început. Discuțiile purtate ne permit totuși să reținem în final câteva concluzii prețioase.

Cercetările și lucrările institutelor de igienă constituie un ghid orientativ prețios, necesar tuturor celor care contribuie în mod eficient la reșezarea nutriției cotidiene pe baze noi. Reamintim cu acest prilej, o importantă propunere ivită în timpul discuțiilor: necesitatea înființării unui for central care să coreleze activitatea mai multor domenii de activitate afectate problemelor de nutriție.

Produsele industriei alimentare existente, precum și noile rețete experimentate, vădesc o mai mare preocupare a specialiștilor noștri pentru înfăptuirea unei sinteze fericite între însușirile senzoriale ale produselor și proprietățile lor nutritive.

Remarcăm de asemenea și preocuparea alimentației publice pentru întocmirea unui rețetar gastronomic mult mai valoros și pentru o mai largă diversificare a unităților de consum, în special a celor cu profil dietetic.

Din păcate în domeniul educației cetățenești (popularizarea principiilor nutriției raționale) s-a făcut pînă acum foarte puțin. În afara tratatelor de specialitate și a unor articole de informare științifică, risipite în reviste și gazete, alimentația rațională a fost slab popularizată în rîndul maselor de consumatori. Un aliat nefolositor: reclama comercială — un eficient mijloc pentru informarea cumpărătorului, pentru relevarea însușirilor alimentare ale unor mărfuri diverse. Serviciile de reclamă ale Ministerului Industriei Alimentare și Ministerului Comerțului Interior ne-au asigurat că perioada reclamelor concepute în stilul «consumați, folosiți, cumpărați...» (adică ceea ce face omul în mod obișnuit, fără să aibă nevoie de sfatul cuiva) s-a încheiat definitiv. Ni s-au prezentat cu acest prilej proiectele unor afișe, ambalaje, filme pentru televiziune etc. care vădesc preocuparea pentru găsirea unor mijloace mai inedite în recomandarea produsului. Ni s-a vorbit și despre folosirea unui limbaj nou în redactarea reclamelor, caracterizat printr-un conținut informativ mult mai bogat.

În concluzie: nutriția științifică, alcătuirea unei diete echilibrate, rămîne o problemă de mare actualitate. În condițiile vieții contemporane, introducerea pe scară largă a alimentației raționale nu poate fi realizată decît cu concursul și prin corelarea mai multor domenii de activitate: cercetare științifică, industrie alimentară, comerț și educație cetățenească.

gastronomie în pilule

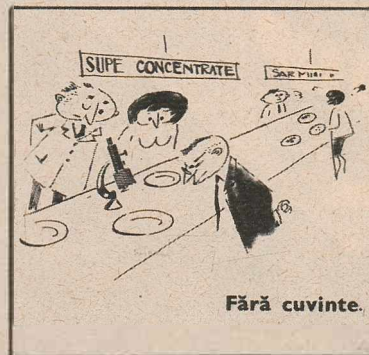
Cum va arăta hrana viitorului? Preferințele omului modern — au observat specialiștii — se îndreaptă către rațiile alimentare concentrate. Chimia, la rîndul ei, ne asigură că într-un viitor nu prea îndepărtat alimentele vor fi preparate pe cale sintetică din petrol și cărbune. Cum se vor nutri urmașii noștri? Caricaturistul Mircea Anania prezintă, glumind, câteva imagini desprinse din viitorul gastronomiei.

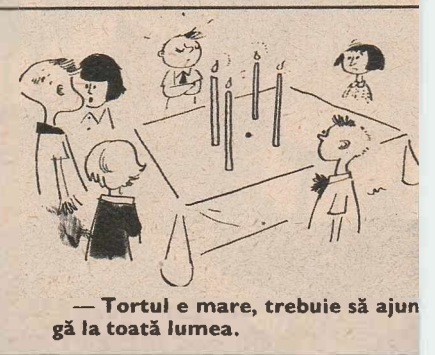
— Nu poate rezista tentației. Mănîncă trei fripturi la o singură masă.

— Un hidrat de carbon și-o proteină mică, te rog!

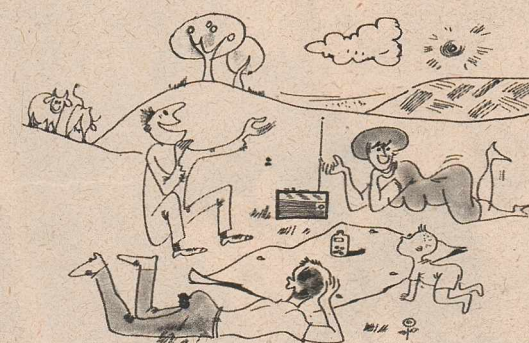
Fără cuvinte.

— Tortul e mare, trebuie să ajungă la toată lumea.

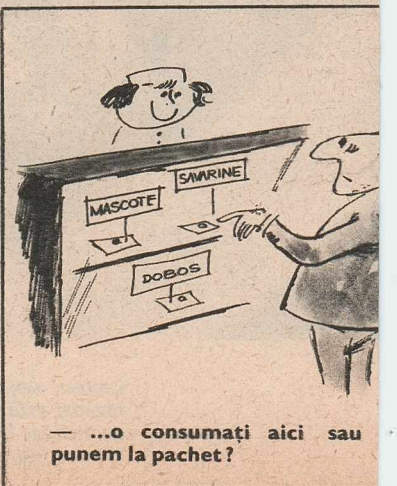
— Cum să te decizi?

«PICNIC»
— Alt gust au bucaele la iarbă verde!...

— ...Și aceasta este ultima inovație: pilula superconcentrată...

— ...o consumați aici sau punem la pachet?

as vrea să fiu...

Anchetă realizată de Bazil DUNĂREANU

La cincisprezece ani visezi de dragul visului dar la optsprezece ani visezi, cum se spune, cu picioarele pe pământ. Acum, viitorul nu ți se mai pare atât de îndepărtat iar proiectelor tale de adolescent le adaugi certitudinea împlinirii dublată de vigoarea tinereții: «Vreau să devin doctor» (sau inginer, sau profesor) nu e, astfel, numai un gând ai sute de mii de tineri care, în fiecare an, bat la poarta vieții, ci reprezintă măsura responsabilității pe care liceanul de azi și-o asumă pentru societatea de mâine. Iată de ce acest gest al alegerii profesiei trebuie făcut cu mare seriozitate și cu o dublă răspundere: pentru tine și pentru ceilalți.

Tocmai în acest sens am bătut la porțile a șase licee bucureștene — dintre cele mai prestigioase — și, prin intermediul unor chestionare, am purtat o amplă discuție:

- CE PROFESIUNE DORIȚI SĂ VĂ ALEGETI DE CE
- CUM AȚI AJUNS LA CONCLUZIA CĂ TOCMAI ACEASTA ESTE PROFESIUNEA CEA MAI BUNĂ PENTRU DV
- CINE V-A AJUTAT (ȘI CUM) ÎN HOTĂRÎREA PE CARE AȚI LUAT-O
- ÎN FAMILIA DV MAI PRACTICĂ CINEVA PROFESIUNEA PE CARE AȚI ALES-O CINE
- LA CE MATERII AȚI AVUT CELE MAI MARI MEDII ÎN ULTIMII 4 ANI DE ȘCOALĂ ȘI CARE SÎNT ACESTE MEDII

Au răspuns: 1 000 DE LICEENI.

Și-au spus părerea: 25 PROFESORI DIRIGINȚI

și

prof. ROMEO DĂSCĂLESCU,

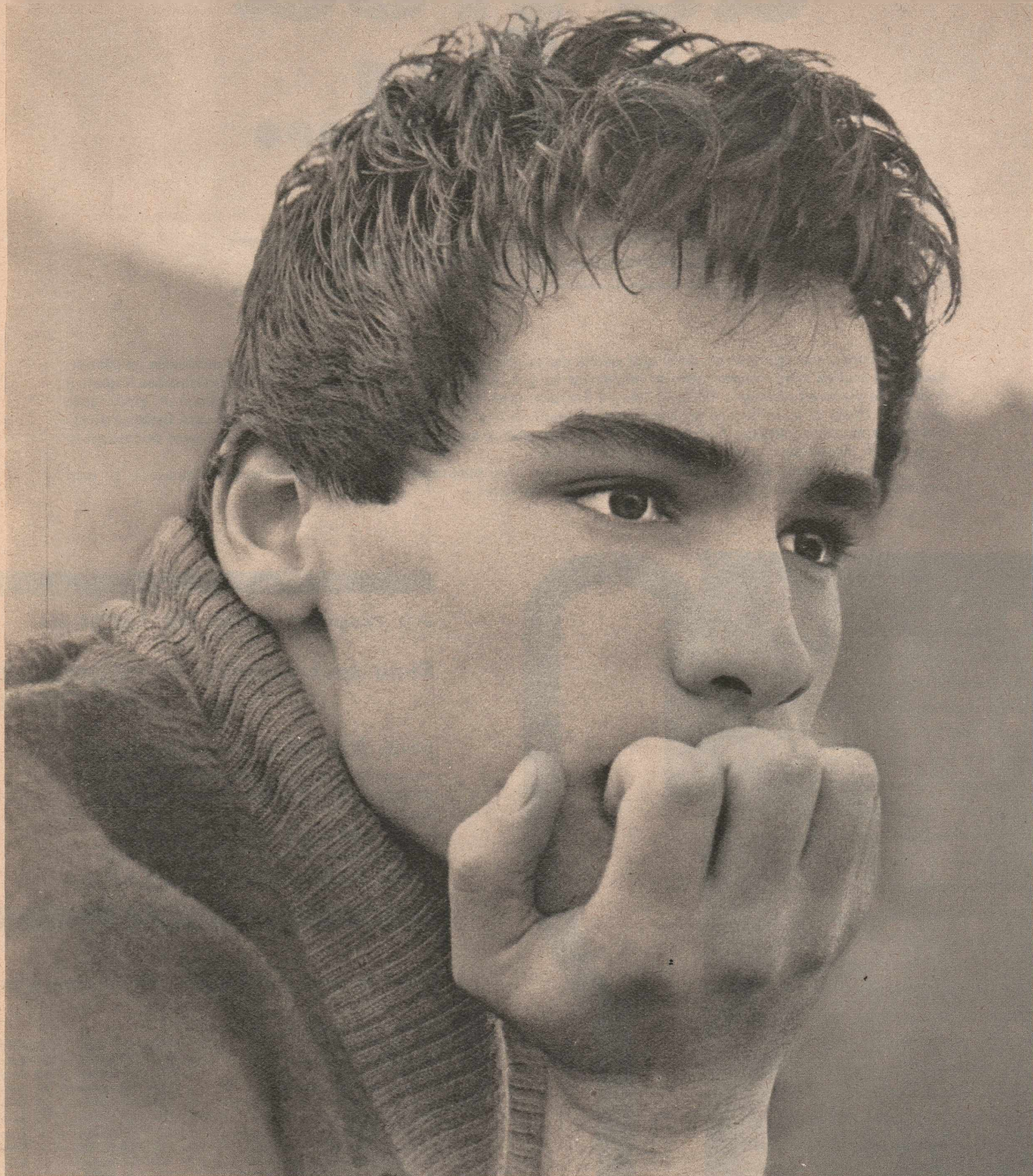
secretar științific al Institutului de științe pedagogice,
prof. CRISTINA IONESCU,
psiholog.

prof. MIHAI GHIVIRIGĂ,
șef de lucrări la Institutul de științe pedagogice,
prof. AUGUSTIN MACARIE

1 000 de elevi (545 băieți — 455 fete) au ales:

● învățământul superior tehnic și economic	430 (266 băieți — 164 fete)
● învățământul universitar	237 (50 băieți — 187 fete)
● medicina	109 (29 băieți — 80 fete)
● institutul pedagogic	26 (8 băieți — 18 fete)
● școli tehnice	40 (12 băieți — 28 fete)
● teatru-cinema	20 (7 băieți — 13 fete)
● artele plastice	10 (3 băieți — 7 fete)
● conservatorul	8 (4 băieți — 4 fete)
● cultură fizică și sport	30 (12 băieți — 18 fete)
● diferite meserii	4 (1 băiat — 3 fete)
● școli militare	21 băieți

- 95 elevi și-au ales aceeași meserie ca a părinților; 133 au fost influențați de alte rude.
- În plus, 140 elevi declară că au fost influențați în alegerea profesiei de familie și 243 de școală. În total deci: 611.
- 109 elevi au medii slabe și foarte slabe la materiile legate de profesia aleasă.
- La 50 de elevi (din 300) profesorii diriginți își declară dezacordul cu meseria aleasă.
- 66 elevi (33 băieți — 33 fete) nu știu ce meserie să-și aleagă.
- Din cei 51 de elevi care vor să urmeze Institutul de studii economice, 30 (din care 22 fete) declară că sînt atrași de comerțul exterior.

**as vrea
să fiu...**

Cu greu se poate descrie aici explozia de proiecte și sentimente conținute de cele 10 de chestionare pe care le avem în față! Și dacă, cifric vorbind, deosebirea dintre preferințe e pregnantă (*atîția la medicină, atîția la chimie etc.*), *motivările sînt străbătute de o idee comună și de un fior, pe care M. MARIA le exprimă pe cît de simplu pe atît de convingător: «Doresc să devin profesoară de geografie pentru că sînt atrasă de frumusețile patriei». G. ECATERIN la rîndul ei, implică cu modestie noțiunea de utilitate: «Vreau să devin cercetătoare în chin pentru că doresc să fiu de un real folos patriei, aducînd micul meu aport la dezvoltarea ei». Pe egală măsură, transpare dragostea pentru copil, pentru om: M. IRINA: «Vreau să devin profesoară pentru că îmi plac copiii, îmi place să discut cu ei, să-i învăț și doresc să le fiu*

**Prof.
ROMEO DĂSCĂLESCU**

- **Dificultăți de ordin pozitiv**
- **Tineretul de azi are ce (și la ce) visa**
- **Posibilități noi, profesii noi**

Aceasta e și prima concluzie la care ajungi după ce ai citit răspunsurile celor 1 000 de elevi chestionați: tinerii din patria noastră au largi posibilități de calificare profesională, cum nu le-au avut părinții lor.

În trecut, în marea majoritate a cazurilor, îți «căutai» profesia care să te primească. Astăzi dificultatea constă în «a alege», pentru că toate la un loc și fiecare în parte au o putere de seducție deosebită. Așa se explică și lipsa «tradițiilor profesionale» de familie: *posibilități noi cheamă profesii noi.*

**Prof.
AUGUSTIN MACARIE**

- **Maturitatea și luciditatea cetățeanului de 18 ani**
- **Un miraj spulberat**
- **Despre o «rara avis»**

Pornind de la ideea că, în condiții actuale, alegerea profesiei constituie nu numai o chestiune personală, ci și o importantă răspundere cetățenească, constatăm că și sub acest raport *mulți dintre tinerii noștri dau dovadă (sau încearcă să dea dovadă) de maturitate.* Că la mijloc este vorba și de luciditate ne-o demonstrează faptul că «mirajul» ecranului, atât de puternic printre adolescenți, n-a mai dominat ca în anii trecuți: din cei 1 000 de liceeni, numai 4 vor să devină actori de filme.

Constatăm, de asemenea, că *s-a făcut mai multă lumină în privința profesiilor «pentru băieți» și a celor «pentru fete».* Fetele bat la porți care păreau a fi create numai pentru băieți. Astfel, spre Institutul de construcții, pe lângă cei 75 de băieți se îndreaptă și 31 de fete. E îmbucurător de asemenea faptul că vor să se facă stomatologi 15 fete (față de 10 băieți); e o meserie pentru fete. În același timp însă, ne încercăm un sentiment de mîhnire la gîndul că, în viitor, în învățămînt, *bărbații sînt sortiți să devină o «rara avis».*

Prof. CRISTINA IONESCU

- **Nu poți cunoaște ceea ce nu ți se prezintă**
- **Părinții trebuie și ei inițiați**
- **Psihologia modernă are nevoie de apărare**

Dacă procentul de 33,3 la sută elevi orientați spre învățămîntul superior (cu ponderea pe construcții, chimie industrială, mecanică, electrotehnică) arată o justă orientare a elevilor pe ramuri de producție, în concordanță cu nevoile țării, în anii viitori nu poate fi considerată mulțumitoare cifra de 1,4 la sută spre petrol-gaze (chiar dacă ancheta s-a făcut în București), unde nevoia de cadre specializate solicită absolvenți mai mulți. E clar că *aceste institute au fost insuficient popularizate în școli.*

(Continuare în pag. 17)

os în măsura în care pot». **L. DANA:** «...medic. Mă atrage viața de spital, mă atrag oamenii aș vrea să știu că-mi stă în putință să le fiu de folos».

Firește, chiar dacă rezultatele sondajului nostru nu pot fi considerate ca semnificative că-n sută (să nu uităm, de pildă, că ne-am adresat numai unor elevi de liceu teoretic și de liceu de specialitate și lipsa de afinență către unele profesii cu calificare specială și către anumite ramuri de activitate, cum ar fi agricultura, e explicabilă astfel din capul surului), ele au scos la iveală realități pe care e bine să le supunem dezbaterii. Gîndurile lui om nu pot fi analizate statistic dar cifra mai multor gînduri, da...

Scop în care ne-am adresat unor pedagogi experimentați. Iată-le părerile:

1907- anul însîngerat

din cronica vremii

NICOLAE MANTU

«Răscoalele țărănești»

ARY MURNU

Rezolvarea «chestiunii țărănești»: Vă plin-geți că n-aveți pământ; poftim, ă! de colo nu-i tot al vostru? (1907).

Plastica a fost una din artele care au reflectat cu sensibilitatea unui seismograf frământările și lupta poporului pentru libertate și dreptate socială. Cei mai înzestrați artiști plastici ai epocii au exprimat cu vigoare, prin intermediul graficii, protestul lor față de nedreptățile și abuzurile orînduirii bazate pe exploatare. Așa se face că momentele cele mai semnificative din istoria luptei populare se găsesc reflectate în plastica timpului.

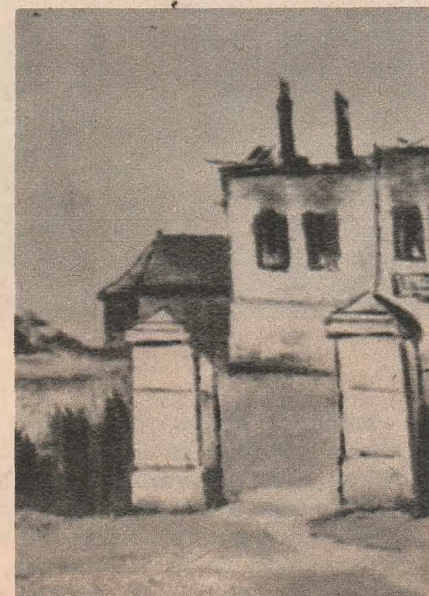
Anul 1907 — în care zeci și sute de mii de țărani obijduiți din țara noastră s-au ridicat într-o uriașă răscoală — a avut un răsunet violent în opera artiștilor noștri plastici de seamă; critica la adresa orînduirii nedrepte măcinată de contradicții și vicii fiind exprimată cu o virulență unică. Ștefan Luchian, Octav Băncilă, Nicolae Vermont, Iosif Iser, Nicolae Mantu, Ary Murnu, iată cîteva personalități proeminente care în acel an memorabil au fost de partea țăranilor asupriți care luptau pentru drepturile lor legitime.

Din operele acestor artiști militanți, prezentăm cîteva lucrări care se înscriu ca documente reale în paginile cronicii însîngeratului an 1907.

ȘTEFA

«Episod din răscoala din 1907»

«Conac incendiat»

OLAE VERMONT

«Ioane, Ioane, ai cerut pământ»

OCTAV BĂNCILĂ

1907»

IOSIF, ISER

Holera: Nu mai e nevoie de mine... mi-a luat-o Brătianu înainte.

«Carol I — 1907»

● INTERZICEREA CIRCULAȚIEI RUTIERE LA LOS ANGELES... ● O «POLIȚIE» ÎMPOTRIVA POLUĂRII ILEGALE A ATMOSFEREI LA PARIS... ● AUTOMOBILUL ELECTRIC, CEL MAI «CURAT» MIJLOC DE TRANSPORT... ● FAPTE ȘI PREOCUPĂRI DIVERSE CARE PROIECTEAZĂ ÎN ACTUALITATE O LUPTĂ DÎRZĂ ȘI TĂCUTĂ. SCOPUL EI: SĂ SFÎȘIE VĂLUL FORMAT DIN PRAF ȘI PULBERE MICROSCOPICĂ PE CARE VIAȚA MODERNĂ A MARILOR ORAȘE ÎL INTERPUNE

între noi și soare

«M-am născut la Pittsburgh, dar am văzut lumina zilei la Washington». Acest dicton american, al cărui înțeles scapă europenilor care nu au vizitat acel centru industrial din Statele Unite, porcede dintr-o sumbră experiență — sumbră în sensul propriu al cuvintului. Căci pentru pittsburghezi, pînă nu demult, cerul era acoperit în permanență de un covor gros de fum, emanat de coșurile marilor uzine. Peste 400 tone de cenușă și zgură acopereau anual fiecare kilometru pătrat.

La Los Angeles, lupta împotriva poluării atmosferei de către gazele ce țîșnesc în valuri din țevile de echipament ale automobilelor este în curs de desfășurare. În anumite condițiuni climatice, aerul devine practic irespirabil, iritînd ochii și mucoasele căilor respiratorii. În astfel de momente edilii orașului se văd siliți să recurgă la soluții extreme: circulația rutieră este pur și simplu vremelnice interzisă. De altfel, în fața unei comisii de cercetare a senatului american s-a făcut nu demult afirmația că aproximativ jumătate din poluarea atmosferei în S.U.A. se datorește autovehiculelor. Desigur, în alte țări procentajul este diferit.

Specialiștii francezi au calculat că în fiecare an un milion de tone de praf provenit de pe urma desfășurării proceselor industriale impurifică atmosfera țării. Doar asupra Parisului se revarsă anual 15 000 tone de praf și 90 000 tone de cenușă. Aci municipalitatea a creat un gen aparte de poliție pentru «supravegherea» aerului și găsirea delincvenților care se fac vinovați de poluarea masivă a celui mai necesar «bun de larg consum». O primă constatare care a și dus la luarea unor măsuri practice: în mod oarecum paradoxal poluarea crește simțitor în jurul mașinilor atunci cînd acestea staționează, cu motorul în turajie redusă.

«Paznicii» atmosferei din capitala Franței au declarat de asemenea război... sobelor. Pașnicele căminuri au fost calificate fără menajamente drept inamicul nr. 1 al aerului. O veritabilă legislație a fost adoptată pentru a interzice arderea anumitor combustibili considerați că impurifică în mod nepermis atmosfera. Și nu numai la Paris și nu numai în Franța...

Dar ce este de făcut împotriva poluării «legale»? S-a calculat de pildă că o singură termocentrală — consumînd 50 000 tone de cărbune lunar — împrăștie zilnic în aer 33 tone de bioxid de sulf și 50 tone de cenușă sub formă de aerosoli și praf. S-ar mai putea da multe astfel de exemple.

UN DUȘMAN DIN LUMEA MICRONILOR

Așadar, însăși activitatea omenească interpune între noi și soare, între plămîni noștri și aerul proaspăt, un vâl cenușiu a cărui structură este cu mult mai complexă decît cea a atmosferei. Mereu reînnoit, el plutește neconținut deasupra marilor orașe, însoțindu-l dezvoltarea industriei, cu precădere a celei metalurgice, chimice și a materialelor de construcții, intruchipînd, ca un paradox modern, Răul — veritabil produs secundar de «fabricație» a Binelui...

Evident, un rău care poate fi făcut inofensiv și împotriva căruia specialiștii au și găsit numeroase și eficiente arme de luptă. Ba chiar, în unele cazuri,

s-au găsit și mijloace de valorificare a acestor deșeuri industriale — și nu numai industriale — care se revarsă zi de zi în atmosferă sub forma unor particule extrem de mici, de ordinul micronilor sau chiar de dimensiuni submicronice. (Un micron este egal cu a mia parte dintr-un milimetru.) Dar mai întii să precizăm în ce constă acțiunea dăunătoare pe care substanțele chimice conținute în fumul industrial și «casnic» o exercită nu numai asupra sănătății oamenilor, ci și asupra naturii înconjurătoare.

Trebuie precizat în primul rînd că poluarea atmosferei nu se oprește la nivelul marilor orașe. Un strat dens de particule se așterne peste frunze — laboratoarele plantelor — împiedicînd fotosinteza. Plantele se ofilesc, se închircesc și, treptat, pier-

Zeci de miliarde de tone de bioxid de carbon urcă în atmosferă, iar consecințele pe termen lung ale unui astfel de fenomen nu pot fi subapreciate. Punîndu-se în calea razelor de soare, gazul exercită un veritabil «efect de seră», lăsînd să ajungă razele la suprațata pămîntului, însă opunîndu-se ieșirii «caloriilor» în spațiul cosmic. Ca urmare a încălzirii păturilor inferioare ale atmosferei, clima terestră s-ar putea schimba treptat, iar ghețurile polare, topite, ar ridica nivelul mărilor și oceanelor...

Cînd și dacă asemenea schimbări vor avea loc? La aceste întrebări va putea răspunde doar viitorul îndepărtat. De aceea, deși problema amintită este de însemnătate majoră, să ne oprim asupra prezentului și să revenim în aglomerațiile urbane.

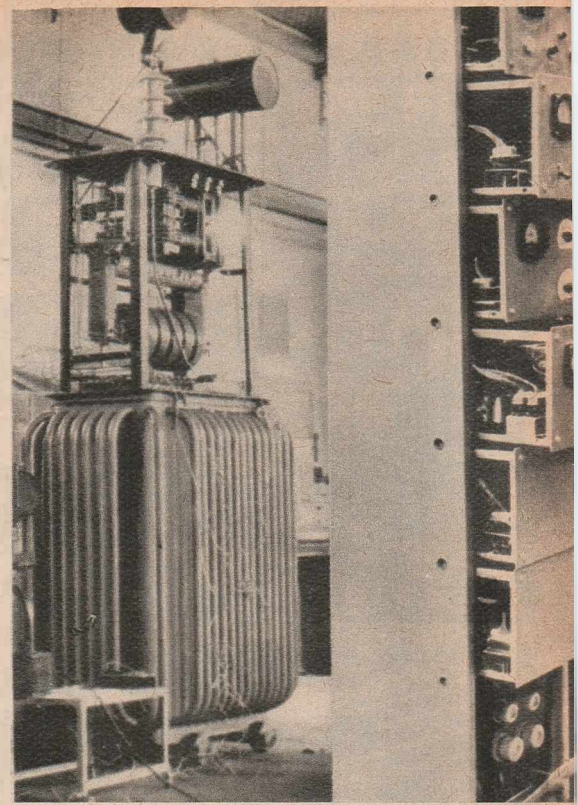

arele automobilelor care brăzdează în număr crescând arterele marilor orașe ale lumii (în foto- noastră — Tokio) constituie o sursă permanentă de produse toxice, revărsate din țevile de ment: hidrocarburi doar pe jumătate arse, oxizi de calcar și de azot. Iată de ce în prezent în fața ducturilor de automobile începe să se ridice necesitatea elaborării de dispozitive ctoare. Soluția spre care înclină specialiștii constă nu în filtrarea gazelor — considerată prea toare — ci în asigurarea unei combustii cât mai complete a carburantului în motor.

pe de miezul nopții, într-un mare oraș (fotografia 1). Ceasul arată ora 11. Și totuși este de fapt iinea! Din cauza fumului provenit de la marile furnale, Pittsburgh trăia, parcă, într-o noapte ă. După o viguroasă campanie împotriva poluării atmosferei, lumina zilei și-a reluat drepturile. a 2 a fost făcută din același loc și la aceeași oră cu cea dintâi.

CEEAȘI ORĂ

Electrofiltrul românesc realizat la Institutul de cercetări și proiectări electrotehnice.

SOARELE, VITAMINA D ȘI FOTOSINTEZA

Să ne inchipuim că străbatem străzile unui mare oraș a cărui industrie este nepotrivit plasată în raport cu centrul civic. Mai cu seamă în perioadele de acalmie atmosferică, fără vânt, pielea expusă contactului nemijlocit cu aerul se innegrește. Evident, nu este vorba de o bronzare propriu-zisă; sub piele nu s-a depus prețiosul rezervor de vitamina D provenit din iradierea ergosterolului uman de către razele solare, ci s-a acumulat... funingine. Și dacă acest efect este în bună măsură inestetic, un alt efect este de ordin medical. În unele orașe radiația solară este absorbită de către artificialii nori industriali în proporție de 30-45 la sută, drept care rahitismul, datorat insuficienței vitaminei D crește în proporții îngrijorătoare.

Un alt aspect. Fiecare metru cub de aer inspirat de om vine în contact cu uriașa suprafață de circa 100 metri pătrați — suprafața respiratorie totală a plămînilor. Iritații ale căilor respiratorii (provocate de «deșeurile» conținând clor și sulf), edeme, dureri de cap cronice, datorite oxidului de carbon inhalat; cataruri sau dermite și conjunctivite de a căror apariție sînt responsabile pulberile minerale ce intră în contact cu mucoasele și pielea — iată numai cîteva consecințe ale lipsei unei apărări eficiente împotriva poluării atmosferei. Și poate nu dintre cele mai grave. Căci s-a demonstrat că unii produși secundari de combustie au un efect cancerigen.

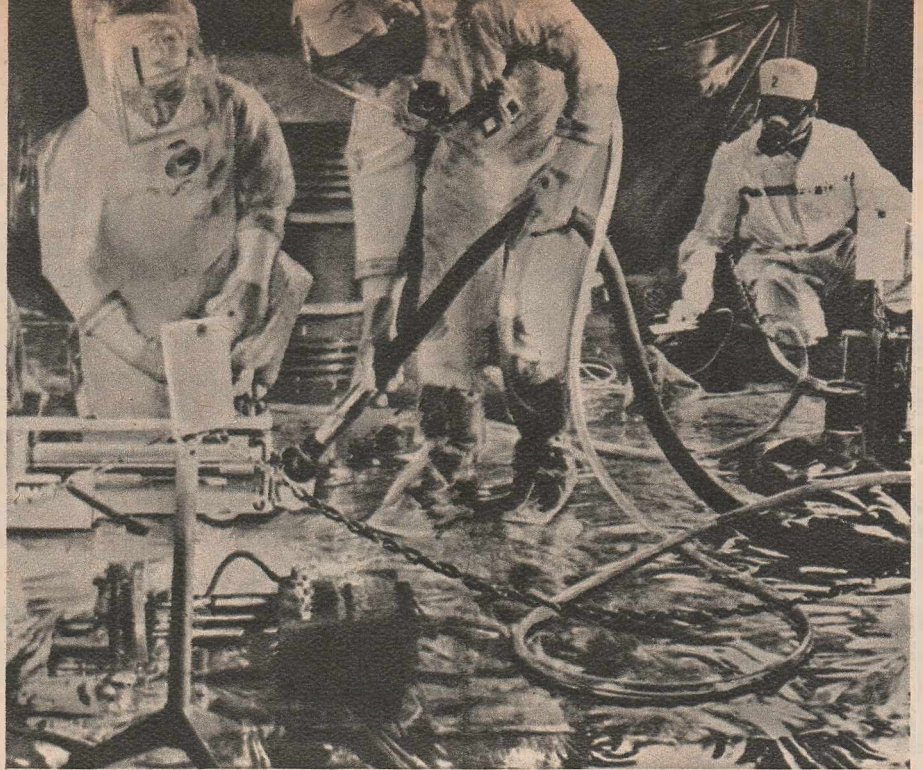
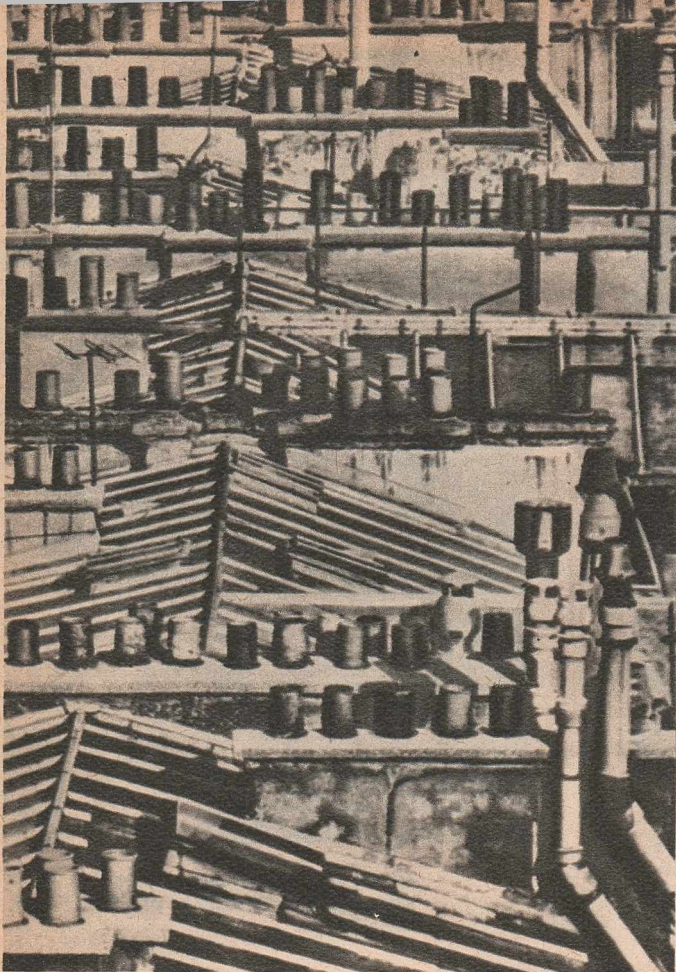
ÎMPOTRIVA PULBERII — FOC!

În prezent există numeroase soluții pentru a pre-întîmpina efectele nocive ale «contaminării» aerului cu produse de felul celor enumerate. Pe această linie au fost realizate, de pildă, dispozitive care să asigure o astfel de combustie a benzinei în motoarele cu explozie ale automobilelor încît să reducă la minimum procentul de oxid de carbon eliminat, ca și cantitatea de hidrocarburi de felul benzpirenului.

Fabricile de ciment se înzestreză cu filtre perfecționate care rețin particulele din fum mai înainte ca acesta să fi fost eliminat pe coșuri. La fel sînt captate pulberile metalurgice sau deșeurile chimice. Astfel, cu ajutorul tehnicii moderne, omul intervine între industrie și aerul pe care îl respiră adevărate «perdele» de protecție care împiedică poluarea atmosferei.

O situație specială o ocupă pulberile. Un întreg arsenal — filtre și aspiratoare industriale de praf, aparate de aspirație a pulberilor la locul de muncă, «deprăfuitoare» mecanice, electrice sau umede — a fost mobilizat pentru a le neutraliza acțiunea. Totul depinde de mărimea particulelor care trebuie reținute. Coborînd pe scara micimii, un cuvînt tot

(Continuare în pag. 16)

In uzinele moderne de utilaj electronic de înaltă tehnicitate poluarea atmosferei capătă o nouă dimensiune. Avind în vedere finețea operațiilor, care pot fi stinjenite de cea mai infimă particulă de praf venită din atmosferă, s-au stabilit norme speciale: nu se admite mai mult de o particulă de un micron (a mia parte dintr-un milimetru) la 1 400 cmc de aer. În fotografie, un tehnician de la uzina I.B.M. din Corbeil-Essonnes (Franța) măsoară puritatea aerului. Probleme speciale în sens invers, ca să spunem așa, se pun în instalațiile nucleare, unde se folosesc dispozitive asemănătoare (pentru profan) cu aspiratorul de praf, pentru a împiedica răspândirea pulberii radioactive în atmosferă

«Mai primejdioase pentru sănătatea omului decât coșurile uzinelor sînt hornurile de pe casa dumneavoastră...» Iată concluzia la care ajunge revista franceză «Science et Avenir» la capătul unui număr special închinat poluării în aglomerările urbane. Motivul? Hornurile sînt de regulă lipsite de orice dispozitiv de filtrare. Soluții: termoficare, spații verzi...

Aceste imagini «fantomatice» evidențiază ravagiile poluării atmosferei asupra naturii înconjurătoare. În stînga, doi pini albi, expuși poluării; în dreapta, doi arbori similari dintr-o zonă «necontaminată».

mai greu de spus îl au filtrele electrice, care pot separa chiar și particulele al căror diametru este mai mic de 0,01 microni. Astfel de pulberi sînt deosebit de periculoase; coborînd pînă la nivelul alveolelor pulmonare, ele pot provoca boli cronice greu de tratat, ca silicoza sau antractoza.

...Pătrundem într-o cameră de 2-3 ori mai mare decît una obișnuită. Electrozi sub formă de bare, fire și plăci metalice umplu întreaga încăpere, așezați într-o anumită ordine. O parte din ei sînt puși în contact cu «pămîntul», în timp ce cealaltă parte este suspendată pe izolatori.

Sarcina de «purificator» al aerului și-o asumă curentul electric. Un curent de înaltă tensiune este aplicat între electrozi, creînd astfel un puternic cîmp. Particulele solide din «torentul» de fum care este obligat să treacă prin această cameră sînt ionizate, atrase de către electrozi și se lipsesc de aceștia. Cu ajutorul unui anumit dispozitiv, electrozii sînt «scuturați» periodic iar praful depozitat la suprafața lor cade pe «dușumeaua» camerei, de unde un transportor de tipul benzii rulante îl cară în exterior. Două-trei astfel de camere orînduite una după alta fac posibilă filtrarea în proporție de 99,99 la sută a pulberilor eliminate prin coșul unei uzine. Și dacă ne gîndim că de pe urma activității unei linii de ciment rezultă zilnic cîte 30-50 tone de pulberi, atunci utilitatea electrofiltrului descris mai sus devine evidentă.

Funcționarea unui asemenea aparat este însă mai complicată decît s-ar crede la prima vedere.

O ORIGINALĂ REALIZARE ROMĂNEASCĂ

Cu aceasta intrăm în domeniul unei valoroase realizări ai cărei autori sînt inginerii Romulus Zăroni și Dan Fințescu, de la Institutul de cercetări și proiectări pentru industria electrotehnică. Ei au construit o instalație de tipul descris mai sus, în care atît sursa de alimentare cu înaltă tensiune cît și echipamentul de comandă sînt complet statice și realizate cu semiconductori, echipamentul de comandă fiind transistorizat. Fără a intra în amănunte tehnice, să încercăm să evidențiem în ce constă superioritatea instalației românești.

Caracterul static al sursei de alimentare și al echipamentului de comandă are semnificația unei soluții tehnice moderne. Aceasta conferă instalației o robustețe neobișnuită în funcționare și întreținere, neavînd — cum am spus — nici o piesă în mișcare. Este una dintre puținele instalații de acest fel existente pe plan mondial, cu ajutorul căreia se realizează reglarea optimă a procesului de filtrare în funcție de menținerea constantă a ritmului de descărcări parțiale electrice. În sfîrșit, în timpul funcționării nu este necesară nici o supraveghere. În momentul în care se produc defecte pe care instalația automată nu le poate «rezolva» în mod independent, procesul de filtrare se oprește și un dispozitiv semnalează necesitatea unei intervenții umane directe.

Noul aparat românesc promite să aducă o contribuție eficientă la preîntîmpinarea poluării aerului.

precum și la o eventuală valorificare a pulberilor. Valorificare care — în cazul extinderii acestor filtre la termocentrale sau turnate — ar putea să fie deosebit de prețioasă și să pună într-o nouă lumină dictonul: «din totul s-a ales doar praf și pulbere...».

EXPOZIȚIA DE LA DÜSSELDORF

Ce ne rezervă viitorul în ceea ce privește preîntîmpinarea poluării aerului? Utilizarea pe scară largă a automobilului electric — despre care se vorbește tot mai insistent în ultima vreme — ar prezenta, evident, un avantaj uriaș în această direcție. Apoi se prevede încetățenirea termoficării cu energie atomică, ceea ce de asemenea ar contribui la purificarea atmosferei. La rezolvarea problemei sînt chemați să colaboreze și urbanistii și mulți alți specialiști.

La ultima expoziție a materialului de luptă împotriva poluării atmosferei deschisă la Düsseldorf au fost expuse sute și mii de exponate reprezentînd ultimele cuceriri ale științei și tehnicii moderne în acest domeniu. Însăși organizarea expoziției evidențiază actualitatea problemei și în același timp bogăția mijloacelor de care dispune astăzi știința și tehnica pentru a sfișia vîlul pe care civilizația modernă îl interpune între noi și soare.

Victor DUMITRESCU

as vrea să fiu...

(Urmare din pag. 11)

Este absolut necesar ca orientarea profesională a elevilor să fie sinteza observației tuturor factorilor: școala, colectivul didactic, familia, medicul școlii, organizația de tineret. Importantă este și munca de inițiere pedagogică a părinților. Este necesar ca instituturile de psihologie să pună la îndemână cadrelor didactice metode, forme noi, aparate moderne de depistare a aptitudinilor elevilor. O dată cu modernizarea întregului proces de învățământ se cer a fi modernizate și mijloacele de investigație pe tărîmul psihologic.

Prof. MIHAI GHIVIRIGĂ

- Reflexele tineretului sînt juste: studii superioare, cu precădere cele tehnice.
- A nu se ocoli școala tehnică.
- Lacunele sînt explicabile dar nu și tolerabile.

O primă constatare: absolvenții liceului se orientează în mod aproape exclusiv spre învățămîntul superior. Din cei 1 000 de elevi anchetati, 93,5 la sută doresc să urmeze studii superioare (învățămînt tehnic superior, universitate etc.) și numai 4 la sută declară că ar dori să urmeze o școală tehnică (restul de 2,5 la sută revenind celor care se îndreaptă spre școlile militare sau diferite meserii cu calificări speciale).

Lucrul acesta este întrucîtva firesc, exprimînd tendința spre o pregătire superioară cît și nevoile țării în acest sens. Se dezvoltă însă în același timp și o atitudine greșită: *afluența spre învățămîntul superior* — care, după cum se știe, nu poate absorbi decît o parte din absolvenții liceului — se face în dauna pregătirii profesionale în școlile tehnice. Lipsa de interes cu care sînt privite de acești 1 000 de elevi școlile tehnice — mai ales în condițiile actuale, cînd ne trebuie 130 000 cadre medii tehnice pînă în anul 1970 — trebuie socotită nesatisfăcătoare. *Explicația acestei situații ar trebui căutată, în primul rînd, în insuficiența popularizare a școlilor tehnice în rîndul elevilor. Există deci lacune în orientarea profesională în școala noastră.*

O a doua constatare: *orientarea spre facultățile și profesiunile tehnice*, ca un reflex al dezvoltării economiei noastre. Aproape 43 la sută din elevii anchetati intenționează să candideze la facultăți tehnice (construcții, politehnică, agronomie, arhitectură etc.), pe cînd la învățămîntul universitar (filologie, filozofie, drept, istorie etc.) aspiră doar 23,7 la sută. Institutul medicofarmaceutic și profesiunile medicale atrag, de asemenea, un procent destul de mare de absolvenți (11 la sută). De altfel, este un lucru bine știut, din diferite cercetări anterioare, că majoritatea elevilor de liceu își manifestă preferințele pentru 3 grupuri de profesii: inginer, profesor, medic (ceea ce corespunde, în general, nevoilor de cadre cu calificare superioară).

Și-au ales tinerii cele mai potrivite profesii? Și da și nu! Atîta vreme cît toate profesiunile sînt necesare economiei naționale, înseamnă că din punct de vedere social-economic, da! Dar — e de părere prof. ROMEO DĂSCĂLESCU — *dacă ne gîndim la concordanța dintre aptitudini și pregătire școlară și cerințele profesiunilor indicate, NU în toate cazurile! Care să fie explicația? Unii tineri declară pur și simplu că nu știu ce profesie să-și aleagă, iar alții și-au ales-o greșit deși sînt convinși că au ales-o bine. De ce oare? Să-i ascultăm:*

V. ECATERINA: «*Încă nu m-am hotărît*». De ce? «*Mi se dau prea multe sfaturi și nu știu ce să aleg*». G.X.R. «*Artele plastice sau medicina*» (!!) De ce? «*Prima îmi place și pe a doua a vrea mama*». D. ALEXANDRU: «*Comerțul exterior*. Tot timpul, spune elevul, am avut note nesatisfăcătoare». A. ANA: «*Nu-s hotărîtă!*» De ce?

«*Pentru că nici părinții nu-s hotărîți*». C. DOINA: «*Nu știu ce profesie să-mi aleg*». Din ce pricini? «*Părinții!*» I. HORIA: «*Doresc să devin arhitect; îmi place desenul*». Cine l-a ajutat în hotărîrea luată? «*Mama, care mi-a pus de mic un creion în mînd*». Iată însă extrase din situația școlară a elevului: la matematică și fizică 4, 6; la desen, anul trecut a rămas corigent.

Să-i ascultăm acum și pe specialiști.

Prof. AUGUSTIN MACARIÈ

- Familia-școala, scor: 368 la 243!
- Un dram de superficialitate.
- E nevoie de un sistem științific.

Școala s-a dovedit mai puțin «tare» sub raportul influențării pe linia orientării profesionale decît familia (243 față de 368 influențați de părinți și rude). Pe de altă parte, 109 elevi au medii slabe și foarte slabe la materiile legate de profesia aleasă — ceea ce dovedește superficialitate în alegerea profesiei. 66 de elevi nu știu ce meserie să-și aleagă, iar alții (30 din 51) sînt atrași de «denumiri ademenitoare» (*comerț exterior* — citește călătorii în străinătate etc., etc.) și nu de conținutul muncii viitoare.

Observațiile de mai sus dovedesc că școala mai are multe de făcut, *că se simte nevoia elaborării unui sistem științific de orientare profesională, că atît cadrele didactice, cît și elevii și părinții acestora trebuie să aibă la îndemînă mijloace mai numeroase și mai complete de informare (discuții, conferințe, diafilme, broșuri), în legătură cu profilul unităților de învățămînt, condițiile de încadrare în muncă, de dezvoltare profesională etc.*

Prof. CRISTINA IONESCU

- Prea multe sfaturi, strică.
- 389 e o cifră mult prea mare.
- Familia să ajute, nu să hotărască.

Analizînd rezultatele anchetei, interpretînd cu ochii psihologului datele, se constată existența unei preocupări pentru orientare profesională a elevilor în școli, insuficientă însă și mai ales realizată sporadic și nu în concordanță cu familia.

Faptul că din cei 611 elevi care declară că au fost

influențați în alegerea profesiei, 368 au fost îndrumați de familie, arată că sfera de influențare a familiei la peste 50 la sută din elevi este mai puternică decît a școlii. S-ar părea firesc dacă ne-am gîndi la timpul petrecut de elev în familie. Nu trebuie să uităm însă rolul principal al școlii în educarea elevilor din acest punct de vedere. Dacă punctul de vedere al școlii coincide cu al părinților și cu al elevului, desigur că îndrumarea este bună. Nu este însă întimplător faptul că 228 elevi și-au ales profesii similare cu ale familiei — părinților (95) și rudelor (133). Mai există în unele familii greșita concepție că aptitudinile sînt pe de-a-ntregul ereditare. *Oare elevii care declară că nu știu ce profesie să-și aleagă nu-s victimele acestor concepții? Mai mult ca sigur! S-a ignorat faptul că aptitudinile, ca și celelalte însușiri psihice, apar și se dezvoltă sau nu în timpul vieții, în activitatea individului, în funcție de condițiile mediului și îndeosebi ale educației. Aptitudinile deși depind de dispozițiile naturale, sînt un rezultat al dezvoltării, al exercitării lor într-o anumită activitate.*

De aceea familia nu trebuie să hotărască unilateral profesia copilului, pe criterii neștiințifice: «*să fie ce-am fost eu*» sau «*să urmeze electronică, fiindcă și prietenul lui va merge tot acolo*». *Sînt atitudini pe care școala are obligația să le combată prin argumente psihologice, cu tot tactul și la tut pasul.*

Cei 389 elevi neinfluențați în alegerea profesiei scot la iveală de asemenea lipsa de preocupare suficientă în educarea elevilor din acest punct de vedere.

Prof. MIHAI GHIVIRIGĂ

- Atenție la valoarea preferințelor: 50 din 300 au greșit!
- Deosebirea dintre «a visa» și «a viza».
- La ce duc hotărîrile pripite.

Faptul că 94,4 la sută din cei 1 000 de elevi declară că și-au ales profesia, nu spune încă nimic. În orice caz, nimic sigur. Important este să știm ce valoare au preferințele declarate: cît de fundamentate sînt hotărîrile elevilor, în ce măsură corespund unor interese și aptitudini reale?

Deci atenție. Se știe că elevii își aleg adesea profesia fără să se cunoască suficient pe ei și fără să aibă destule date despre profesia vizată (*nu vizată!*), pentru a stabili concordanța necesară între aptitudinile personale și cerințele profesiei. Pe de altă parte, între dorințele elevilor și aptitudinile lor reale nu se poate pune semnul egalității; psihologii au arătat că preferințele profesionale n-au nici o valoare dacă nu sînt confirmate de rezultatele activității. Și dacă 109 elevi dintr-o mie au medii slabe și foarte slabe la materiile legate de profesia aleasă, iar la 50 de elevi din 300 (de la două licee), profesorii contestă valabilitatea hotărîrii, e cazul să fim foarte atenți: *hotărîrile pripite duc la schimbarea alegerii în ajunul examenului și la pendulările de la o facultate la alta, după «criteriul» numărului de locuri.*

Asadar, cifre, procente și tabele, îndărătul cărora se întrezăresc frămîntările unor tineri în febrilă căutare a formulei personalității proprii și a celui mai potrivit drum în viață. Asadar, 1 000 de elevi în ultima clasă de liceu fac mărturisiri! 1 000 de tineri bat la portile viitoarelor lor profesii și ne vorbesc despre intențiile de viitor, despre profesia preferată și despre motivele alegerii făcute. Unii cu hotărîre și entuziasm, alții cu sovăire și rezerve în privința alegerii, dar majoritatea zdrobitoare cu sentimentul de încredere în posibilitățile nelimitate care li se oferă. Cifre, procente și tabele îndărătul cărora se întrezăresc însă unele deziderate. Școala și părinții — așa cum s-a subliniat — au un cuvînt greu de spus, dar un cuvînt științific. S-a confirmat și cu ocazia acestei anchete — e de părere prof. Romeo Dăscălescu — faptul că tinerii n-au ajuns încă la stadiul de autocunoaștere — și nu numai ei sînt vinovați de aceasta! — pe baza căreia să se orienteze profesional în mod corespunzător posibilităților reale. Desi expresia aritmetică a fenomenului (asa cum decurge din cifrele prezentate) nu e de proporții mari, să nu rămînem indiferenți la faptul că în clasa a XI-a, la numai cîteva luni înaintea bacalaureatului și a concursurilor de admitere în învățămîntul superior, mai există încă tineri (66 dintr-o mie) care nu știu pe ce drum s-o apuce în viitor. Si, în fine: tinerii trebuie sprijiniți în orientarea profesională. Ei trebuie informați la zi asupra tuturor profesiunilor care-i asteaptă.

cititorii fotografiază

- 1 Pe gânduri — Constantin CONCU
- 2 Pași pe zăpadă — Ioan NEGREA
- 3 Geometrie — Prof. Valeriu BOGDĂNET

o opinie interesantă despre publicitate

Cițiva cititori și-au exprimat în ultima vreme lipsa de înțelegere față de necesitatea prezenței în paginile revistei a reclamelor publicitare. Unul dintre aceștia a fost tov. Petre Falcoș din Chirnogeni, căruia redacția noastră i-a răspuns prin nota «Prea multe reclame!» din nr. 4/1967. Iată însă un cititor care se situează pe o poziție favorabilă paginilor de reclame: «Cititorul Petre Falcoș nu are dreptate când se opune apariției în revistă a două pagini de reclamă — ne scrie tov. Tudor Mustafa din Craiova. Eu aș dori în mod regulat chiar două pagini cu reclame ale produselor ce apar în comerț sau cu anunțuri mai importante». Corespondentul nostru apreciază însă că unele reclame au decepționat pe cititori, mai ales prin realizarea lor grafică stinghace, neatractivă, cum a fost, de pildă, cea cu margarina «Ideal» sau «Marga». Tov. Mustafa face și unele propuneri:

1) în paginile dedicate publicității să fie incluse reclamele mai multor mărfuri;

- 2) la reclamele pentru produse de larg consum să se indice și prețurile respective;
- 3) reclama pentru vânzarea de mobilă să fie însoțită de schițe de detalii cu cote.

părerii, sugestii, opinii...

«Cită dreptate are tov. Eugen Frunză în carnetul său de scriitor din nr. 7/1967! Cit timp se pierde din cauza defectuoasei organizări a deservirii cetățenilor în unele unități comerciale! Un aspect din cele mai dezagreabile poate fi întâlnit în aproape toate unitățile de mercerie, unde de regulă există numai cite o singură vânzătoare. De aici se naște coada, acest parazit, cum bine îl denumește scriitorul. Și nu se poate să nu-mi însușesc și eu concluzia autorului: «Să ne dispensăm în sfârșit de o anexă parazită!»

Ștefania STRATULAT
gospodină, București

«Încep scrisoarea prin a vă mulțumi, atât dv. cit și tov. lector univ. D. Todericiu, pentru publicarea — la dorința mea — a articolului «Misterioasele obiecte zburătoare». Articolul a reușit să-mi dea câteva lămuriri într-o

problemă în care eram cu totul necunoscător».

Teofil GIUCHIN
com. Cerneteaz,
rn. Timișoara

«Salut cu căldură reluarea în paginile revistei «Flacăra» a discuției despre dansul modern, discuție care a fost începută în nr. 50/1966. Subliniez seriozitatea și competența cu care au abordat problema cei patru specialiști care s-au adunat în jurul «mesei rotunde». Și totuși mai sînt destule aspecte încă neelucidate. Nu mă indoiesc că «Flacăra» își va lua sarcina să continue ceea ce a început...»

Elvira RĂDULESCU
București

«Apreciez că în privința umorului revista mai plătește tribut superficialității. De asemenea unele caricaturi sînt lipsite de haz... Am primit cu căldură noile pagini de varietăți. Dar, vă rog, explicați-mi, cum se justifică prezența acelei spirale pe care e scris titlul? Vă mărturisesc că mă cuprinde amețeala cînd o privesc. Cred că e cazul să renunțați la ea».

Mihai LAIU — Timișoara

«Țin să adresez — în numele unui grup de elevi de la Liceul nr. 2 din Tecuci — felicitări redacției pentru publicarea materialului «La masa rotundă — adolescența» din nr. 52/1966. Doresc ca în paginile revistei «Flacăra» să se abordeze mai des tema Tinerete, educație, răspunderi».

Mariana SIMIONESCU
elevă, Tecuci

«V-am ruga ceva. Nu s-ar putea mări tirajul revistei? Pentru numărul 4 din 21 ianuarie am umblat în tot orașul. Noroc de un vânzător cunoscut care ne-a dat exemplarul lui... Știu că e greu să publicați mai multe careuri, ca în nr. 1. Nu avem pretenția nici măcar la două careuri. Dar de ce ați micșorat vechiul careu de 13/20?»

Familia Pavel GHINEA
Birlad

«Nu mă împac cu cuvintele încrucișate. Unele careuri sînt de-a dreptul prea grele, altele prea ușoare. Nu s-ar putea menține o linie constantă în această direcție?... Și eu sînt de acord,

ca și tov. Iancu Ifrim din București (în nr. 6/1967), cu desființarea rubricii «Cititorii fotografiază», iar în locul ei să apară o rubrică de recomandări pentru fotografii amatori începători».

Cornel Gellu POP — Oradea

«Ca vechi cititor al revistei, vă rog să acordați un spațiu mai mare articolelor ce tratează teme de arheologie. Este drept că apar pe ici-pe colo, în special la «Curier», dar socot că e puțin. De asemenea, aș dori ca aproape în fiecare număr al revistei să fie înfățișat un monument din patria noastră — cu istoricul și însemnătatea sa».

Marin CEAUȘESCU
Craiova

«De nu știu câte ori am cerut cititorii dv. continuarea anchetei despre politețe. De ce nu o reluați? De tot atâtea ori ați promis o povestire de genul «Un om moare la vila Ghiocelul!» De ce nu apare o astfel de povestire?»

Mihaela MANU
Cimpulung-Muscel

«Am remarcat în ultimele numere îmbunătățirea aspectului grafic al revistei, evidențiat pe de o parte prin prezentarea copertelor la un nivel calitativ superior, iar pe de altă parte prin introducerea în interior a fotografiilor în culori. În acest sens — ca și din punct de vedere al conținutului — acord numărului 7 calificativul «foarte bine»»

Nicolae DIN — Pitești

cititorii către cititori

Următorii cititori doresc să corespunde:

Anișoara Bordeianu, soră pediatrică, 21 ani, Botoșani, str. Rozelor 14: teme diverse; Magda Șerban, elevă, 16 ani, Săcele, bd. 8 Mai 377, reg. Brașov: ilustrate; Dan Nicolae, contabil, 19 ani, București, str. Horbotei 11, bl. D. 16, sc. 4, et. 6, ap. 146, rn. 23 August: teme diverse; Elena Morgovan, elevă, com. Bod, str. Hărmanului 28, rn. Sf. Gheorghe: teme diverse, ilustrate; Angelica Muranca,

elevă, 16 ani, Arad, str. C.A. Roșetti 81: teme diverse, filatelie desen, ilustrate; Gicu Miclăuș student, Bacău, Calea Mărășeșt 157: teme diverse, ilustrate; Virginia Albu, elevă, 16 ani Rm. Sărat, str. Călugăreni 16: teme diverse, muzică ușoară teatru, cinema; Ian Cațarone elev, Brașov, bd. Steagul Roșu bl. 24, sc. C, ap. 6: teme diverse; Brîndușa Iliescu, elevă, 17 ani Iași, str. Sărării 125: teme diverse; Barbara Horvath, funcționară, 20 ani, com. Cărpiniș str. Țiglăria 24, rn. Timișoara: teme diverse; Magdalena Elekes, elevă, 17 ani, Cluj, str. Sălcim 28-30, ap. 23: teme diverse, muzică ușoară, cinema; Maria Ungureanu, studentă București, str. Vacanței 28, rn. Grivița Roșie: artă, literatură muzică, ilustrate.

în câteva rînduri

Moșica Chendea — Roșie de Vede. Unele date din istoria orașului dv. au apărut în nr. 16/1966 al revistei noastre pag. 19, în articolul intitulat «Oșezare din Cîmpia Dunării».

Petru Racoviță — Galați. Ne pare rău, dar nu aveți puțința de a vă furniza adresa solicitată. Recunoașteți însă că v-ați amintit cam târziu: de la 16 februarie 1963 au trecut patru ani...

Jenița Păduraru — Botoșani. 1) Pentru orice emisiuni muzicale sau nemuzicale a Radioteleviziunii scrieți pe adresă: Radioteleviziunea română, str. Nufierilor 60, rn. 16 Februarie București, indicînd pe plic titlul emisiunii ce vă interesează. 2) În ce privește coperta revistei vom strădui să ținem seama de propunerile dv. 3) Filmul «Rit la Zanzara» cu Rita Pavone nu a rulat încă pe ecranele noastre. Dacă va rula? La această întrebare poate răspunde numai Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor.

Pica Toader — Suceava. Ar înregistra dorința dv.: o scurtă prezentare a compozitorului contemporan Francis Lopez.

Nicolae Alexandrescu — Tr. Severin. De acord cu dvs. tineretul țării noastre cu preocupările și cerințele sale trebuie să stea în centrul atenției presei. Revista «Flacăra» a tratat nu o dată tema aceasta sub multiple aspecte. Vă asigurăm că vom continua să scriem despre tineri, despre preocupările lor.

cititorii întreabă

un sfert de veac de existență

«Doresc să știu când a luat ființă Muzeul Teatrului Național din București și să aflu amănunte despre activitatea sa».

Constantin PAPADOPOL
Cîmpulung-Muscel

Răspunde **GEORGE FRANGA**, directorul Muzeului Teatrului Național «I.L. Caragiale».

Se împlinesc peste câteva luni 25 de ani de când a luat ființă Muzeul Teatrului Național din București. El oglindește istoria primei noastre scene și totodată activitatea depusă de către actorii și scriitorii de teatru din trecut pentru promovarea limbii române și închegarea unei dramaturgii naționale. Toate relicvele și documentele dintr-un secol și jumătate de activitate teatrală au fost depozitate mai întâi în subsolul vechiului Teatru Național din tr. Cîmpineanu (actuala stradă 30 Decembrie) și apoi fișate și clasate printre documentele muzeului nostru teatral.

Muzeul, inaugurat sub directoratul scriitorului Liviu Rebreanu, în 1942, a fost mutat după bombardamentele din 1944 în sala fostului colegiu Sf. Sava, acolo unde a dat reprezentării Teatru Național. Iar

sub directoratul acad. Zaharia Stancu toate aceste vestigii ale istoriei teatrului românesc au fost adăpostite în localul special amenajat din Pasajul Majestic unde se găsește și acum. Recent spațiul a fost mărit spre a se pune mai bine în lumină valoroasele colecții de obiecte și documente. Dintre colecțiile rare aflate în Muzeul Teatrului Național amintesc: prima tipăritură de teatru «Achileas la Schiro» apărută la Sibiu în 1798, manuscrisul primei piese de teatru reprezentate de elevii școlii Sf. Sava la 28 august 1834 («Fanatismul») scris de I. Eliade Rădulescu, manuscrisele pieselor «Ovidiu», «Năpasta», «Hatmanul Baltaș», memoriile marelui artist Ștefan Velescu, cele dintâi memorii din teatru românesc, scrisori ale lui Vasile Alecsandri, Aristizza Romanescu, Petre Liciu, I.L. Caragiale; pianul lui Dimitrie Popovici-Bayreuth la care au cântat George Enescu, George Ștefănescu. Aici se mai află costumul purtat de Matei Millo în «Coana Chirița», costumul purtat de Grigore Manolescu în «Hamlet», acela purtat de Aristizza Romanescu în «O scrisoare pierdută», biroul la care a lucrat I.L. Caragiale nemuritoarele sale opere.

Muzeul își îmbogățește continuu colecțiile sale de manuscrise, afișe, fotografii, costume, schițe de decor.

herodot — „părintele istoriei“

«M-ar interesa să cunosc unele date din viața și activitatea lui Herodot».

Ion D. STANCIU, Cîmpina

Răspunde lector univ. dr. **ADELINA IATKOWSKI**.

La începutul celui de-al V-lea veac î.e.n. Grecia continentală și insulară trecea printr-o încercare deosebit de grea: perșii, după ce își întinseseră apăsătoare și războiurile răsăritene ale Mediteranei, înaintau acum și mai adânc spre vest, adică spre Europa. Cele două mari ciocniri care au avut loc între greci și perși, culminând cu bătăliile de la Maraton (490 î.e.n.) și, respectiv, Salamina (480 î.e.n.), echivalează cu o uriașă înclăștare de forțe pentru acea vreme, cu înfruntarea a două lumi care se aflau la stadii inegale de dezvoltare a orânduirii sclavagiste. Victoria obținută de greci împotriva armatei regelui Darius (490) și a fiului acestuia, regele Xerxes (480-479 î.e.n.) are o dublă semnificație: demonstrează superioritatea sistemului sclavagist grec asupra sclavagismului denumit de tip «oriental»; confirmă justetea tezei despre înfrângerea inevitabilă a agresiunii nedrepte.

Herodot, originar din Halicarnas, în sud-vestul siei Mici, este istoricul războaielor dintre greci și perși. Deși aparținea păturilor aristocrate reograde din cetățile grecești ale Asiei Mici, istoric este educații alese, acumulării multiple de cunoștințe — culese cu prilejul călătoriilor pe care le-a făcut în Scitia (nordul Mării Negre), Asia, Africa și Europa — dar mai cu seamă în contactul îndelungat pe care l-a avut cu cea mai avansată formă politică și socială din acele timpuri depărtate, democrația sclavagistă ateniană, Herodot se numără printre mișcările cele mai luminate ale secolului său, printre spiritele progresiste din istoria culturii.

Opera lui, intitulată de el personal *Istoria*, a rămas inițial sub forma unor *Povestiri istorice* fără legătură strîngentă între ele. Ca pildă, poate fi citită cartea a II-a a *Istoriilor*, care reprezintă o monografie a Egiptului. După prima jumătate a veacului V-lea, Herodot a purces la înbinarea *Povestirilor* într-un singur întreg, vastă operă literară care are la bază o concepție istorică originală și care îmbrățișează în timp și în spațiu evenimente din secolele VI și V î.e.n. În perioada elenistică, *Istoriile* au fost împărțite de filologii alexandrini în nouă cărți, cărora li s-au atribuit numele celor două muze.

Prima istorie universală din literatura europeană, creatoare unică în felul ei, care cuprinde ample caracterizări, prețioase informații istorice, o adevărată monografie de povestiri folclorice — încercarea lui Herodot de a «cerceta» cauzele războaielor greco-persane constituie o adevărată piatră de hotar în istoriografia antică. Pe drept cuvînt, Herodot a fost numit de Cicero «părintele istoriei».

Pentru țara noastră, cartea a IV-a a *Istoriilor* în care se află descrierea expediției lui Darius în stepele scitice (sfîrșitul sec. al VI-lea î.e.n.) are o valoare

documentară de neînlocuit; în aceeași carte se găsesc și cele mai vechi știri privitoare la triburile traco-gete care trăiau în nordul și în sudul Dunării.

Lectura operei lui Herodot constituie pînă și astăzi un prilej de rară desfătare. Cititorul poate găsi, în special în ultimele cărți, pagini de neuitat despre eroismul unui popor cotropit care-și apără patria cu prețul celor mai mari sacrificii.

pe scurt

David Ioan — Ocna Mureș. Johan Julius Christian Sibelius (cunoscut în istoria muzicii finlandeze și universale cu prenumele de Jean) s-a născut în 1865 la Hämeenlinna. Muzica pe care a creat-o a fost inspirată în mare parte din legendele străvechi ale Finlandei. El a compus o operă ce cuprinde peste 300 de titluri; dintre acestea enumerăm doar câteva: poemul «Finlanda», cantata «Cîntecul ateniienilor», poemele simfonice cu subiecte și personaje din epopeea Kalevala.

Cornel Gellu Pop — Oradea. Inginerul constructor Alexandre Gustave Eiffel a trăit între anii 1832 și 1923. A proiectat și construit cunoscutul turn din Paris ce-i poartă numele. A realizat numeroase poduri, viaducte, folosind mult construcțiile metalice. A luat parte la construcția Canalului Panama.

Mircea Anişoara — Alexandria. 1) Orașul în care locuiești a fost fondat de către Alexandru Ghica în 1834. Dv. fiind din această localitate puteți afla tot ce vă interesează vizitînd Muzeul de istorie din Alexandria. 2) Celorlalte întrebări le vom răspunde prin poștă.

Radu Roncea — Constanța. Grădinile suspendate din Babilon, una dintre «minunile» lumii antice, au fost construite de Nabucodonosor II (604-562 î.e.n.) pentru una dintre soțiile sale, Amittis. Ea dorea să aibă în această întinsă cîmpie o grădină care să-i amintească de parcurile patriei sale. După o legendă antică aceste grădini au o origine mult mai veche fiind atribuite războiniciei regine Semiramida care ar fi întemeiat orașele Ninive și Babilon. Din împletirea realității cu legenda, în multe lucrări literare vechi și moderne se vorbește în loc de grădinile suspendate din Babilon de grădinile suspendate ale Semiramidei.

Aurel Boghianu — București. Abu Ibn-Sina (Avicenna, 980-1037), celebru medic tadjik, a fost în același timp filozof și cercetător al naturii. Lucrările sale sînt în număr de peste 300. În mod creator a dezvoltat unele elemente înaintate ale gândirii aristotelice. Concepția filozofică a lui Avicenna cuprinde elemente materialiste prețioase. El susținea că lumea există dintotdeauna nu ca o creație ci ca o emanație, afirmînd existența unei legături indisolubile între materie și mișcare. De asemenea în domeniul științelor naturii a desfășurat o rodnică activitate. Opere principale din domeniul medicinei: «Cartea tîmăduirii», «Cartea cunoștinței», «Canonul medicinei».

ȘTIINȚA MĂSURII

Exprimînd într-un mod inimitabil dragostea frenetică de o viață trăită cu maximum de intensitate, dansul lui Zorba grecol este un moment unic în arta filmului. Telespectatorii au cerut la sfîrșitul anului trecut să revadă această secvență remarcabilă și adevărul este că am putea s-o vedem de un număr infinit de ori fără ca emoția artistică pe care ne-o produce să se atenueze.

Situîndu-se pe alt plan estetic, evoluția celor doi patinatori englezi care au ocupat locul întâi la campionatele europene cu un dans-zbor pe muzica filmului ne-a plăcut tuturor. Marina Voica are darul de a conferi fiecărui cîntec o culoare personală. Melodia dansului lui Zorba a căpătat, în interpretarea ei, o mare forță evocatoare, readucîndu-ne în minte imaginea de neuitat a pătimașului Anthony Quinn.

Ce nereceptiv față de mesajul acestui dans trebuie să fi fost însă coregraful care ne-a propus, într-o duminică cu «Varietății», un soi de monoton și banal exercițiu gimnastic al unui grup masculin în acompaniamentul cîntecului lui Zorba! Imitarea mecanică și superficială a actului artistic capătă uneori forme grotesci: un păpușar, vrînd să demonstreze ce se poate face cu o marionetă, a pus-o să parodieze (fără intenții de umor) același dans al lui Zorba, pe care televiziunea caută parcă să-l demonetizeze prin abuz.

Cronica de față are ca obiect unele eclipse ale spiritului critic al celor ce răspund de manifestările artistice ale televiziunii. E de neînțeles cum televiziunea, care a prezentat mai de mult o parte din admirabilul spectacol-recital Prêvert de pe scena Teatrului Mic, a putut să ne ofere duminică 19 februarie un Prêvert cu lacrimi de glicerină în glas și nu numai în glas.

Se fac, la televiziune, lucruri care vădese o mare putere de pătrundere, o excelentă înțelegere a specificității fenomenului artistic. Nu e mult de cînd trebuia sa ne mulțumim cu includerea, nu prea frecventă, în programele de radio, a unor melodii în interpretarea cîtorva dintre actorii noștri: Marcela Rusu, Fory Eterle, Colea Răutu. Televiziunea a avut inițiativa de a stîrni sau cultiva interesul actorilor multipli înzestrați față de muzica ușoară și în momentul de față între emisiunile cu cea mai mare audiență se numără cele în care cîntă Olga Tudorache, Vasilica Tastaman, Melania Cirje, Ion Dichiseanu, Ștefan Bănică și mulți alții. Ei și ceilalți pe care nu i-am numit aici sînt mai mult decît niște simpli cîntăreți. Experiența scenei, talentul lor dramatic, capacitatea lor de a se transpune în diferite stări emoționale și de a comunica sentimente și gînduri, împrumută muzicii ușoare dimensiuni noi.

Ce se mai poate spune însă atunci cînd televiziunea încearcă parcă să demonstreze că ea n-a înțeles așa, că nu asta a vrut, că intenția ei era doar de a demonstra că spre muzica ușoară se poate veni din indiferent ce direcție: de pe scena teatrului de dramă ca și de pe ringul de box, din comediile lui Molière sau de pe terenul de fotbal. Calea acestui eclecticism trîdînd indiferența față de cerințe artistice elementare duce la exhibiții penibile cum a fost cea intitulată «Sport la varietăți».

Și, în fond, tot despre discernămint este vorba și în ceea ce-l privește pe micul Valentin Zaharescu. Nu exista nimeni la televiziune care să opună un veto categoric folosirii acestui copil excepțional dotat în scheciuri dubioase, cu texte total nepotrivite cu vîrsta lui, și care să-l aducă, în schimb, din cînd în cînd, să ne cînte cu glasul lui fermecător!

Teoretic, toată lumea știe ce importantă este măsura în toate lucrurile.

Felicia ANTIP

prizonierii prejudecăților

Amintiți-vă cum sint înfățișiți englezii în romanele nemțești, francezii în cele englezești, germanii în cele italienești și italienii în restul literaturii europene. Chipurile lor sint foarte departe de adevăr. Clicele consacrate se repetă în sute de variante. Un rus sau un olandez, de exemplu, vor fi totdeauna un rus și un olandez livresti — rusul neapărat cu barbă, sfîșiat de patimi și nițelus fantezist, iar olandezul — stingaci și naiv ca un copil; englezul — plicticos sau prea «oxfordist», francezul — fie de o senzualitate excesivă, fie imposibil de cerebral; germanul — ori devorat de pasiunea pentru muzică ori devorînd el într-una varză murată, ungurul — de regulă pătimas, misterios și aprins ca filamentul unui radiator pus în priză.

Cît de adinec s-au înrădăcinat aceste prejudecăți beletristice ne putem da seama și după întîmplarea a cărei eroină a fost o tînără franțuzoaică venită la Londra pentru discuții de afaceri cu editori și redactori englezi. Invitată lîngă căminul tradițional, franțuzoica s-a așezat decent în fotoliu cu un

lucru de mină pe genunchi, pe care îl lăsa din cînd în cînd pentru a-și muia buzele în paharul cu whisky. Iar gazdele, ultramondene, au deschis o conversație destul de neobișnuită pentru francezi și de-a dreptul inadmisibilă la Londra: anume, au început să discute despre... lenjeria feminină și s-au arătat sincer mirate cînd tînăra franțuzoaică, găsind această temă *shoking*, a părăsit încăperea cu aerul unei englezoaice ultragiante.

Există o veche anecdotă despre doi englezi care au călătorit în același compartiment de tren de la Londra la Glasgow și în tot timpul celor șapte ore de drum n-au schimbat nici o vorbă.

Acum o lună, cînd, mort de oboseală, m-am urcat la Glasgow în trenul de Londra, mi-am amintit, plin de speranță, de această anecdotă, gustînd anticipat deliciul unei odihne de șapte ore. Vecinul meu de compartiment era un tip clasic de englez, așa cum îl înfățișează ilustratele din cărțile pentru copii: îmbrăcat impecabil, uscățiv și tăcut ca stîncile din Țara Galilor. Dar s-a dovedit un vorbăreț cum

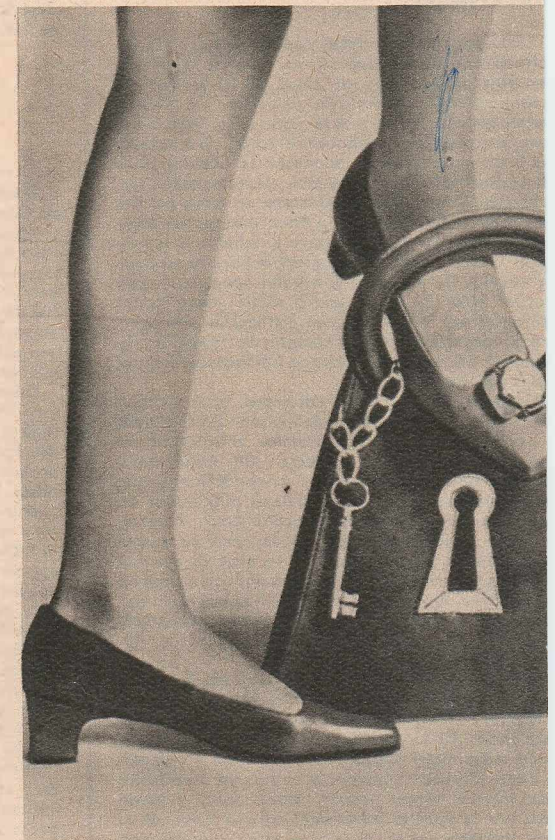
nu mi-a mai fost dat să văd în viața mea; nici n-am apucat să ieșim din oraș, și eu știam că tovarășul meu de drum e divorțat (bineînțeles, nu din vina lui) și că are doi copii; cînd mi-a arătat fotografiile lor le-a stropit cu lacrimi și în general s-a lăsat pradă sentimentalismului ca un locuitor din Europa continentală.

Jim Denedy — așa îl chema — mi-a cîntat de minimum treizeci și cinci de ori «Lili Marlen» — cînteț care lui îi plăcea foarte mult, dar mie nu-mi plăcea, fiindcă eram sătul de cît îl auzisem la vremea lui. Probabil că s-a născut undeva la vest de Dublin — m-am gîndit eu — și cînd am aflat că mister Denedy e londonez sadea și că tutungeria pe care a ținut-o cîndva bunicul lui a fost frecventată chiar de Nelson în persoană, care venea să prizeze tabac, am simțit o dorință nebună să întîlnesc un italian taciturn, un francez zgîrcit la vorbă sau un german timid. Dar vai, călătoream prin Anglia și eram prizonierul prejudecăților.

BERTIE TROMPETISTUL...

Bertie, un leu de mare de la acvariul din Miar (S.U.A.), are un simț muzical foarte dezvoltat. Precum se vede, instrumentul său preferat este trompeta cu care îi distrează adesea pe vizitatorii acvariului.

POȘETĂ CU CHEIE ȘI PANTOFI CU CEAS

Poșetă cu broască și cheie potrivită, pantofi asotați, dintre care unul are drept garnitură un ceas — noutăți prezentate recent de creatorul de mocparizian Jacques Esterel.

PRIMA NOASTRĂ CARTE AGRICOLĂ

«Scrie istoria că în vremea lui Neron i-au trimis ispravnicul unei eparhii din Africa o tufă de grîu, care avea trei sute patruzeci de spice răsărite numai dintr-un grăunț de grîu... Iară plugarii noștri nu au nici o știință de meșteșugul lor... Aceasta este pricina care m-au îndemnat de am adunat aceste secreturi folositoare și le-am scos în limba neamului nostru...»

Așa își începe Dimitrie Tipograful cartea sa *Oarecari secreturi ale lucrării pămîntului și ale meșteșugului sădării*, apărută în București în anul 1796. Aceasta a fost prima carte agricolă tipărită în țara noastră, în limba română. Volumul cuprinde numeroase sfaturi pentru plugari și pentru pomicultori. Între altele se află enunțată în carte și ideea hrînirii plantelor cu silitră — anticipare îndrăzneată a chimizării agriculturii de mai tîrziu. Cartea se încheie cu sublinierea autorului: «...cu aceste secreturi ce am pus într-această cărfulie nădăjduiesc că se va îndemna istețimea oamenilor celor iscoditori a afla și altele cu nevoiea lor, fiindcă firea este un noian și meșteșugul este o comoară nesfîrșită».

LA CE SERVESC ACESTE CIUDATE CARAPACE?

E vorba de niște mici ambarcații, extrem de practice. Construite dintr-o împletitură de nuiele și acoperite cu piele, aceste bărci — folosite de pescarii din Wales și Irlanda încă din antichitate — au fost recent prezentate în cadrul expoziției turistice «Petreceți-vă concediul în Wales».

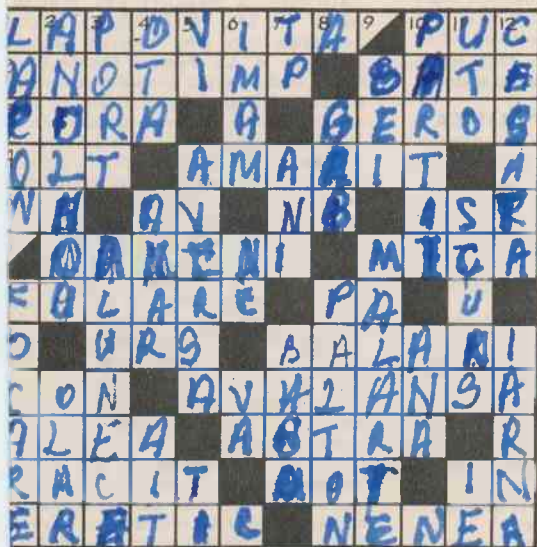
cuvinte încrucișate de sezon

ORIZONTAL: 1) Compromis meteorologic de sezon — Băut la hochei pe gheață. 2) Iarna — Cerne... 3) Albă-ca-Zăpada — Frig... care ajunge pînă la os! 4) Frate bun cu Țureșul — Îi tot ninge... 5) Nene! — Începe avalanșa! — ...și insoarea! — Dintre ăștia. 6) Uneori sînt doar din zăpadă — Toarce pe cuptor. 7) Luate pe după gît — Miez de zăpadă! 8) Hibernează în pădure — Cu părul auriu (pl.). 9) E o gură — Cădere masivă de zăpadă. 10) Cele de colo — Stea. 11) A umblat dezbrăcat — Toropiți de căldură — Din insoare. 12) Bloc de gheață călător — Nea.

VERTICAL: 1) Din țara frigului veșnic — Puncte de foc. 2) Prunc născut în toiu iernii (2 cuv.) — «Constructor» de ase... 3) ...și locul de iernare a vaselor — A se duce pe heață. 4) Comună în Portugalia — De prost-gust — M-amrs! 5) Viforul din vest! — Precipitație mare — Semnul virării! 6) Preot mahomedan — Fulgi de nea! — Auxiliar l viitorului. 7) Limite de timp! — Fiecare cu iarna lui — pus la gura sobei. 8) Culoarea cerului de iarnă — Îmbrăcă-tinte de sezon. 9) Jilțuri ad-hoc pentru povestitori — igruri. 10) Drum prin zăpadă (pl.) — Lac vulcanic în Carpați. 11) Zeiță egipteană — Topit (fig.) — Cămășă la țară. 12) gheațată — Vremea zăpezilor.

Toma MICHINICI

Dicționar: OTA, IMAM, UTO.

ezlegarea jocului „STĂ” apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) DEGEABA — LISTA. 2) ISER — OPUS-TOR. 3) NEMISCAT — RANG. 4) ANE — TARANI — IH. MINCA — ANEMICE. 6) IN — ORET — LAS — Z. 7) C-ASESORI — SII. 8) ALB — TRÎNTOR. 9) CS — UH — IR — IL. 10) E — ICEA — ASISTA. 11) HOL — ÎNALT — AC. 12) ODIHNIT — ÎNOTA. 13) VERZE — HOTĂRÎT.

carnet automobilistic

NOI METODE DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR

Măsurile de educare a populației ocupă un loc tot mai important în acțiunea complexă de prevenire a accidentelor. În țările în care numărul mare de accidente de circulație reprezintă un adevărat flagel se pun mari speranțe în rezultatele ce le-ar putea da o inițiativă recentă: crearea unor terenuri speciale destinate exercițiilor de circulație pentru tineret.

În orașele Augsburg și Kohn (R.F. a Germaniei), Erfurt și Leipzig (R.D. Germană) s-au amenajat un fel de poligoane speciale unde se învață nu numai conducerea vehiculelor auto ci și circulația pietonilor, semnele de circulație, modul în care se face traversarea corectă a unei intersecții dirijate sau nedirijate etc.

Fără de alte asemenea terenuri de antrenament, cele menționate mai sus dispun de următoarele sisteme suplimentare:

— un inel exterior de circulație pentru viteze de peste 80 km/oră, care redă condițiile de circulație de pe autostrăzi;

— un teren special pentru încercarea frinelor și pentru realizarea frînărilor în distanțele și timpii reglementari prevăzuți de regulamentele de circulație și de caracteristicile vehiculelor;

— un sistem de punere în funcțiune a unor manechine dirijate electric care simulează cele mai diferite situații create de pietonii recalcitranti, copiii care se joacă pe străzi, persoane în stare de ebrietate;

— o piață în sistem giratoriu pentru a obișnui pe conducători cu caracteristicile acestui tip de circulație.

În poligoanele experimentale de circulație sînt programate, pentru vizite demonstrative, atît copii de vîrstă școlară, cît și pietonii recidiviști contravenienți la regulile de circulație.

De asemenea, înainte de prezentarea la examenul de conducere auto candidații trebuie să aibă în mod obligatoriu un număr de probe efectuate pe poligon.

Ing. V. IOANID

MODA

pentru banchetul de bacalaureat

Două tinere cititoare, Rodica Popescu din Pitești și Aneta C. din Băicoi, ne roagă să publicăm în paginile revistei cîteva modele pentru rochiile de purtat la banchetul de absolvire a liceului. Am apelat la creatoarea Raia Solomonică pentru a le satisface dorința. Iată sugestiile pe care ea le oferă:

1) Din tergal alb (sau o altă stofă subțire) o rochie cu talia ridicată, cu fusta croită foarte evazată, cu grupuri de tigheluri matlasate în talie și la tiv.

2) Foarte tineresc acest model cu fața în pliuri soarel, prinse într-un cordon îngust. Poate fi confecționat dintr-o mătase mai plină bleu-turquoise sau galben-pai.

3) O rochie cu o croială interesantă, subliniată de tigheluri duble și cu mineci semiraglan. Poate fi făcută dintr-o stofă într-o nuanță de roșu intens sau bleumarin.

4) Dintr-o mătase imprimată, o rochie croită în întregime pe bie, cu gulerul dintr-un material uni într-una din nuanțele imprimeului.

CÎINELE... ÎNCĂLȚAT

Cetățeanul englez Alexander Nelson, afectat de faptul că bătrînul său ciine-lup, pe nume Pinto, în vîrstă de 12 ani, simte dureri la picioare, i-a comandat încălțăminte pentru toate cele patru labe. După cum reiese însă din fotografie, Pinto pare mai curînd plictisit de grija stăpînului său.

cine-i de vină?

Aflăm din *New York Times*: în fiecare zi 50 de persoane își pierd viața în S.U.A. în urma unor crime, sinucideri sau incidente provocate prin arme de foc. În cei trei ani care au trecut de la asasinarea președintelui Kennedy, mai bine de 50 000 americani au murit împușcați.

Aflăm apoi din cartea lui Carl Bakal — «Dreptul de a purta arme» — că de la începutul acestui secol numărul americanilor împușcați s-a ridicat la 750 000! Cifra este oficială. Dar multe alte morți violente, ne spune autorul, nu figurează în statisticele poliției.

Aflăm, în sfârșit, dintr-un studiu al F.B.I. că indicele criminalității a crescut considerabil în cursul anului 1966: cu 8% mai

multe asasinate, cu 11% mai multe răpiri și acte de agresiune. Cea mai sensibilă sferă s-a înregistrat în domeniul crimelor comise cu armele de foc.

«Polițiști sint prea puțini» — conchide raportul amintit. Acesta să fie oare adevărul?

Din statisticile publicate, din declarațiile unor personalități ale vieții publice reiese că indicele criminalității crește în funcție de mediul social, de situația economică (la periferii, în zonele de miserie și în alte locuri unde rasismul domnește nestingherit, procentul criminalității e foarte ridicat), ca și de condițiile războiului din Vietnam.

Eugen PHOEBUS

glorie nedorită

Domnul Jean-Paul Girard își lua micul dejun în apartamentul său parizian, când privirea i-a căzut pe o știre din *New York*. Stupefiat, a parcurs-o de câteva ori. Nu era nici o greșală. Numele era al său, adresa de asemenea, a sa. Și totuși...

Știrea din *New York*, inserată în cotidianul de pe malurile Senei, relatează despre o formidabilă afacere cu heroină. Pe aeroportul Kennedy a fost arestat un individ asupra căruia s-au găsit 5 kg de heroină pură, valoarea ei reprezentând 7 500 000 franci francezi sau 1 500 000 dolari. Imprudent, el păstrase într-un buzunar adresa unui complice, ceea ce a ușurat arestarea acestuia.

O secvență din marea bătălie pentru capturarea traficanților de stupefianțe. După date publicate recent de O.N.U., 1 200 tone opiu sint strecurate, anual, în diferite țări. Cantitatea este enormă: din ea pot fi realizate milioane de «doze» de heroină

sau morfină.

Dar, revenind la parizianul nostru, de ce ce l-a surprins oare atât de mult știrea pe domnul Jean-Paul Girard?

Imaginați-vă: îți bei liniștit cafeaua în apartamentul tău din Paris și afli din ziar că... ai fost arestat la *New York*, devenind un «rege al stupefianțelor». Asemănare de nume? Nicidecum... Totuși, Girard nu părăsise «orașul-lumină» nici măcar pentru o oră, timp oricum insuficient pentru a traversa Atlanticul.

De fapt nu era nici un mister. Pașnicului parizian îi fusese de curând șterpelic pașaportul, în modul cel mai banal. Hoțul s-a folosit de el într-o afacere care i-a adus lui Jean-Paul Girard o glorie pe care nu și-a dorit-o, o glorie care — este drept — n-a durat decât pînă la ediția următoare a ziarului...

M. RAMURĂ

Hotărîrea autorităților britanice de a majora taxele școlare pentru studenții străini din Anglia a provocat o vie nemulțumire în rîndul acestora și a colegilor lor englezi care s-au solidarizat cu ei. Au avut loc greve în universități, precum și alte diferite acțiuni ca, de pildă, această demonstrație a studenților din capitala britanică, care au încercat să ajungă la reședința primului ministru, din Downing street 10, pentru a-și exprima protestul, dar au fost împiedicați de poliție.

Infanteriști marini americani ajută pe unul dintre membrii grupei lor să treacă, agățat de o frînghie, un rlu. Imagine simbolică pentru dificultățile care s-au împotmolit Statele Unite în războiul din Vietnam.

REFLEX

DEFICIT-RECORD. Pierderilor morale suferite de S.U.A. în Vietnam li se adaugă, și, cresc vertiginos, cele materiale, care vizează direct bugetul american și așa greu încercat în ultimii ani. Semnalul de alarmă pornește de astă dată de la un for competent: Consiliul guvernatorilor, care dirijează Sistemul federal de rezervă al S.U.A. Într-un memorandum adresat președintelui Johnson, conducătorul acestui for de control, William McChesney Martin-jr, arată că bugetul pe anul fiscal 1968 este grav prejudiciat datorită sumelor uriașe îrosite în războiul din Vietnam. Cifrele enunțate de Martin sint atât de alarmante încît *Washington Post* consideră că aducerea memorandumului în dezbatere publică ar avea «un efect exploziv». Și pe bună dreptate, de vreme ce documentul susține cu date și argumente inatacabile că deficitul bugetar se va ridica în 1968 la 18-20 miliarde dolari, ceea ce reprezintă o sumă de peste două ori mai mare decît cea indicată în evaluările sale de către președintele Johnson. Chiar și în cazul realizării veniturilor suplimentare preconizate de Casa Albă se consideră că anul viitor se va realiza un deficit record mai mare decît cel din 1959, tot în timp de pace, de administrația Eisenhower.

«VĂ INTERESEAZĂ POLITICA?» 58 la sută dintre cetățenii vest-germani cărora li s-a pus recent această întrebare au răspuns categoric: DA!

Calculatoarele Institutului Warkert pentru sondarea opiniei publice din Tübingen (R.F.G.) au înregistrat și repartizat automat, pe categorii, zecile de mii de răspunsuri primite în cadrul unei mari anchete de masă.

Potrivit rezultatelor sondajului, tineretul reprezintă procentul cel mai mare (73% dintre bărbații sub 30 de ani) de cetățeni care urmăresc cu interes evenimentele politice. În schimb în rîndul celor peste 50 ani procentul este de numai 48 la sută.

DUPĂ CONGELARE. C cazul profesorului american James Bedford care a acceptat să fie supus congelării după moartea sa clinică continuă să fie viu discutat în cercurile științifice și juridice.

Întrucît înghețarea corpului savantului bolnav de cancer s-a produs la pragul dintre viață și moarte, unii și-au pus întrebarea dacă el poate fi considerat într-adevăr decedat, de vreme ce congelarea lui la —196° a fost efectuată cu scopul de a-l readuce la viață peste cîteva decenii. Jurisții au început să studieze cazul din punctul lor de vedere, cu atît mai serios cu cît unul dintre specialiștii participanți la congelarea lui James Bedford a declarat recent: «Pentru noi profesorul Bedford nu este un mort, ci un pacient».

Întrucît lucrurile păreau să capete turnură neașteptată, profesorul Etting a trebuit să precizeze că autoritățile americane consideră totuși moartea lui Bedford ca orice alt caz de deces și că văduva acestuia are din punct de vedere juridic dreptul de a se recăsători și de a încasa polița de asigurare pe viață a soțului congelat.

SFÎRȘITUL LUI JAMES BOND: O nu mai răspunde! De necrezut dar adevăr: agentul secret cu misiuni speciale s-a tras din arenă. Dovadă... mustața. Mustața pe care a arborat-o recent interpretul James Bond, celebrul Sean Connery.

După atîcea aventuri formidabile care a scăpat, ca-n filme, imbatibil nevățamat, talentatul actor irlandez a trecut la o treabă mai... serioasă: pune scenă «Volpone» la Londra.

Cît privește mustața, Connery a declarat: «Apariția ei pe figura mea seamnă pur și simplu că James Bond a dispărut pentru totdeauna».

ALIATUL PIERDUT: TEAMA. «PE TAGONUL A PIERDUT CEL MAI BULIAT AL SĂU ÎN EUROPA: TEAMA» Sub acest titlu John Kenneth Galbraith semnează în *Le Figaro Littéraire* amplu studiu asupra evoluției raporturilor dintre S.U.A. și țările europene în ulșir de douăzeci de ani. Autorul, actualmente profesor de economie la Universitatea Harvard, a făcut parte, în urmă cu cîteva zile, din grupul de consilieri ai președintelui Kennedy — așa-numitul «trust al creierilor lui». Analizînd cu luciditate faptele lumina schimbărilor intervenite în are politică europeană și, implicit, în relații dintre membrii europeni ai N.A.T.O. S.U.A., Galbraith remarcă declinul acei faimos leadership american care se bazează pe războiul rece și pe efectul dezarmant așa-zisului pericol comunist care i-ar anința pe partenerii europeni ai S.U.A.

Astăzi, cînd șantajul acesta a devenit inoperant și cînd o mare putere ca Franța și nu numai ea — se pronunță împotriva menținerii vechilor forme de raporturi intercontinentale pe toate planurile, cît mai cu seamă pe plan politic, economic și militar, autorul se întreabă, pe drept cuvînt cît timp va mai supraviețui N.A.T.O. în forma și în conținutul său actual.

O ANTOLOGIE A CONȘTIINȚELOR. Ecoul produs în conștiințele americane de războiul din Vietnam străbate întreagă antologie de poezie recent apărută la *New York* sub îngrijirea lui Walter Lowenfeld. Reunind versuri create de 87 poeți, volumul cuprinde, pe lîngă creații unor scriitori consacrați, și un număr de poezii scrise de poeți amatori, precum fragmente din poemele anti-războinice citite la mitingurile din universități, teatre e

COMPUTER

STATISTICĂ SUD-COREEANĂ: 7 milioane șomeri totali sau parțiali (reprezentând 60% din numărul locuitorilor apți de muncă), 900 000 mici comercianți ruinați, 100 000 de văduve de război și copii orfani.

LONGEVITATE POLONEZA. Potrivit unor statistici recente, longevitatea polonezilor a făcut un salt simțitor în ultimele trei decenii. În timp ce cu câțiva ani înaintea celui de-al doilea război mondial la bărbați mediana longevității era de 43 ani iar la femei de 52 ani, în ultimii ani nivelul longevității ajuns la 65 ani pentru bărbați și 71 ani pentru femei.

EXPO '67 — MONTREAL: participă 10 de țări. Număr anticipativ de vizitatori: 5 milioane. Investiții globale: 340 000 000 dolari.

16 500 OAMENI și-au pierdut viața în accidente de circulație ce s-au produs anul trecut pe teritoriul R.F.G. Numărul rănilor trece de 450 000.

2712 METRI ÎNĂLȚIME are vulcanul descoperit recent în zona Polului Sud de către un grup de exploratori neo-zeelandezi. Vulcanul a fost botezat «Mount Melbourne».

ÎN ULTIMII 10 ANI s-au construit la Moscova 120 de stadioane și terenuri de sport. Numărul bazinelor de înot a crescut de la 17 la 150, cel al patinoarelor de la 5 la 30, iar al sălilor amenajate pentru atletism, de la 4 la 60.

4 532 000 PASAGERI, 872 000 000 tone/km și beneficii totalizând 105 000 000 franci — iată bilanțul pe 1966 al companiei aeriene franceze «Air France».

POTRIVIT APRECIERII conducerilor organizațiilor sindicale din Franța, numărul persoanelor care au participat la marea grevă națională de 24 ore sau au fost, într-un fel sau altul, afectate de această acțiune s-a ridicat la 7 000 000.

„moron“ în plină dezvoltare

— corespondență din cuba —

De la promulgarea legii pentru reforma agrară, în mai 1959, agricultura Cubei a suferit transformări pozitive radicale.

Rezultatele bune obținute se datoresc asigurării eliminării marilor proprietari de pământ — a latifundiarilor — ca și socializării pământurilor; dar ele n-ar fi fost posibile fără entuziasmul lucrătorilor din

statul din complexele sociale în construcție de la gospodăria «Moron».

agricultura și, mai ales, fără organizarea de către Institutul Național Cuban pentru reforma agrară a unei exploatare științifice a solului.

Astfel au fost înființate gospodăriile de stat agricole și zootehnice, precum și cooperative agricole de producție ce se ocupă cu producția de trestie de zahăr, zarzavaturi, fructe și sisal, ca și cu creșterea animalelor.

Una din gospodăriile de stat aflate în plină dezvoltare este aceea situată în nordul provinciei Camaguey, și cunoscută sub numele de «Moron». Ea posedă azi circa 170 000 hectare de pământ și 63 496 capete de vite; animalele se află în 93 de unități de creștere având la dispoziție 30 de terenuri pentru pășunat intensiv.

«Moron» produce grâne, legume, fructe, cafea și trestie de zahăr și îndrumă de asemenea 19 cooperative agricole ce cultivă trestia de zahăr prelucrată de 8 fabrici de zahăr din provincia Camaguey.

Paralel cu dezvoltarea producției, o mare atenție se acordă cerințelor social-culturale ale lucrătorilor din gospodăria de stat «Moron».

Arturo ACEVEDO

DIN LUME ADUNATE

Un primar dintr-o suburbie a Londrei plîns că autorii unui program transmis televizivului englez (B.B.C.) sub titlul «Cine sînt vandalii?» încurajează... vandalismul.

Nu este vorba de înflurirea propriu-zisă exercitată de emisiune ci de modul în care este pregătită. Pentru a obține imaginile necesare, autorii au angajat copii din diferite cartiere care, contra sumei de 10 șigi, provocau scandaluri, făceau gălăgie, peau copii mai mici care în film trebuiau să plîngă spontan. Consilierul municipal Connor, care a urmărit emisiunea, avînd față reclamațiile unor locuitori cu privire la modul în care a fost pregătită, a arătat presei: «La sfîrșitul programului înmărmurit de furie și am simțit nevoia să dau cu piciorul în televizor».

În anii 1962-1963 în Guyana Britanică s-a aflat în mod clandestin doi agenți ai C.I.A. care, dotați cu bani și provizii alimentare, au organizat direct acțiunile în lerea răsturnării guvernului de stînga al Cheddi Jagan. Faptele, relatate de unele surse din Guyana, au fost dezvăluite abia în cînd nu trece zi să nu se afle nouăzeci și șapte de persoane care au fost implicate în acțiunile de infiltrare a

C.I.A. Un amănunt: cei doi agenți lucrau sub firma Federației sindicatelor lucrătorilor din municipalități cu sediul la New York.

Dacă dezvăluirile pe marginea activității C.I.A. exprimă nemulțumirea și opoziția unor largi cercuri din S.U.A. față de activitățile subversive ale acestui organism, protestul nu se limitează numai la C.I.A. În săptămîna aceasta Pentagonul a intrat în scenă cu dezvăluiri privind diferite proiecte secrete militare la înfăptuirea cărora este antrenată activitatea unor universități. Nu numai că a fost dat în vîile faptul că la Universitatea din Pennsylvania, de pildă, se desfășoară cercetări secrete în domeniul războiului bacteriologic pe baza unor contracte cu Pentagonul, dar sînt în pregătire și demonstrații publice. Membri ai universității, profesori și studenți, au anunțat că la ceremoniile aniversare ce urmează să aibă loc în luna mai, vor purta măști de gaze, uniforme speciale și pancarte împotriva continuării acestor cercetări. De astă dată măștile au căpătat un rol «demascator», care poate preveni mai eficace infectarea oamenilor cu gaze toxice.

Nicolae URECHE

CE VOM VEDEA LA OPERĂ ÎN LUNA MARTIE

Convorbire cu artistul emerit Marin CONSTANTIN, directorul Teatrului de operă și balet din București

Paralel cu reprezentațiile de fiecare seară, la operă se pregătesc viitoarele premiere, se repetă spectacolele ce vor fi redate, se studiază roluri noi de către interpreți...

În dorința de a afla amănunte asupra activității pe luna martie ne-am adresat artistului emerit Marin Constantin, directorul Teatrului de operă și balet:

— Ce obiective ați avut în vedere la întocmirea planului pe luna martie?

— Planul de muncă al oricărui teatru îmbrățișează două aspecte: pe de o parte programul de spectacole ce urmează a fi înfățișate publicului în perioada respectivă, iar pe de alta activitatea internă în vederea pregătirii programelor viitoare. Mă voi referi numai la primul aspect. Ne-am străduit ca repertoriul nostru pe luna martie să fie cât mai interesant și mai variat. El va cuprinde 25 de titluri de opere și balet, ceea ce înseamnă că sînt foarte puține acelea care vor apărea de două ori pe așii în acest interval...

— Este vorba și de titluri noi?

— Evenimentul cel mai de seamă al lunii martie îl constituie desigur premiera operii «Lohengrin» de Wagner, care a avut loc vineri 3 martie sub conducerea artistică a primului dirijor Mircea Popa și a primului regizor Jean Rînzescu. Decorurile și costumele sînt semnate de Roland Laub. În alcătuirea distribuției s-a ținut seama ca fiecare rol să fie asigurat cu mai mulți interpreți, astfel încît această capodoperă să poată fi prezentată mai des, în condiții optime.

— Ce interpreți au fost antrenați în pregătirea premierei?

— Cîntăreții care vor apărea în decursul stagiunii în rolurile principale sînt următorii: Regele Henric Păsărarul — Nicolae Florei, Valentin Loghin și Traian Popescu de la Opera de stat din Cluj; Lohengrin — Constantin Iliescu, Octavian Naghiu și Ludovic Spiess; Elsa de Brabant — Eldemira Calomfirescu, Elena Dima, Elisabeta Neculce-Carțig; Telramund — Ion Budoiu de la Opera din Cluj și David Ohanesian; Ortrud — Dorothea Palade, Zenaida Pally și Elena Popa; Heraldul — Ludovic Konya și Lucian Marinescu. Spectacolul va fi dirijat și de către Cornel Trăilescu.

— Se vor reprezenta și lucrări pe care publicul nu le-a mai văzut în ultima vreme?

— Da! În primul rînd vom relua opera «Răscoala» de Gheorghe Dumitrescu. Este o lucrare de mare forță dramatică și acum, cînd se împlinesc 60 de ani de la răscoalele țărănești din 1907, considerăm ca o datorie patriotică să o readucem în repertoriul teatrului nostru... Vom relua de asemenea cunoscutul balet al lui Prokofiev «Romeo și Julieta» precum și tripticul compus din «Simfonia fantastică» de Berlioz, «Bolero» de Ravel și «Șeherezada» de Rimski-Korsakov.

— Debuturi?

— Programul fiind atît de încărcat cu pregătirea premierelor și a reluărilor, în luna martie nu vor fi decît două debuturi: Nicolae Herlea în Renato din «Bal mascat» și Dorothea Palade în «Carmen». Spectacolul de debut al mezzo-sopranei Dorothea Palade (5 martie) va cuprinde de altfel întreaga distribuție ce va interpreta în luna martie «Carmen» la Liège, în Belgia: Teodora Lucaciu, Cornel Stavru, David Ohanesian, Valentin Loghin, sub conducerea dirijorului Mihai Brediceanu.

— Vor apărea și artiști din străinătate?

— «Boema» din 4 martie va fi dirijată de Jan Tichy din Cehoslovacia care va conduce și «Don Carlos» pe data de 7 martie; în ziua de 9 martie publicul o va vedea pe soprana sovietică Evghenia Mirosnicenko, artistă a poporului din U.R.S.S., în «Lucia din Lammermoor», iar pe 25 martie, în «Boema», rolul Mimi va fi susținut de Colette Herzog de la Opera din Paris.

— Alte activități?

— În primele 10 zile ale lunii, ansamblul de balet va prezenta la Craiova, cu orchestra Filarmonicii «Oltenia», patru spectacole cu «Seară vieneză».

TONICHININ
Tonifică rădăcina părului redându-i suplețea naturală.

Prețul lei 11

APĂ DE COLONIE «CRISTAL»
Apa de colonie «Cristal», recomandată în special pentru împrejurări festive, are un miros distinct și persistent.

Prețul lei 14

ROȘU DE BUZE «MARY GILBERT»
Roșul de buze Mary Gilbert este onctuos, plăcut parfumat, aderă lăsând o urmă subțire, uniform colorată, lucioasă și persistentă. Se vinde în 16 nuanțe de culoare la

PUDRĂ COMPACTĂ «OPERA»
Conferă pielii nuanțe de culoare dorite: natural, rachel, santal, brun.

Prețul lei 18,30

FOND DE TEN «CA»
Se poate folosi cu succes estomparea unor imperfecțiuni ale pielii. Cremă fluidă, parfumată, pătrunde ușor acoperind-o cu o peliculă lorată.

Pre